

Стратегія розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади до 2028 року

Білокуракинська ОТГ, 2017

Зміст

1. ВСТУП.....	3
2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ	5
3. ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	7
4. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	16
4.1. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ А. РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНО ДРУЖНЬОГО БІЗНЕСУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ	17
4.2. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ В. БЕЗПЕЧНА, КОМФОРТНА ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНА ГРОМАДА.....	25
4.3. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ С. ЦІЛІСНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ПРОСТІР ГРОМАДИ ТА ЕФЕКТИВНЕ ВРЯДУВАННЯ	33
4.4. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ D. ГОСТИННА ГРОМАДА КОМФОРТНОГО ВІДПОЧИНКУ, ТУРИЗМУ ТА АКТИВНОГО ДОЗВІЛЛЯ	44
5. УЗГОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ З ІНШИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТЕРИТОРІЇ.....	50
6. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ	52

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

ДОДАТОК 2. ПРОФІЛЬ БІЛОКУРАКИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ

ДОДАТОК 3. СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ З РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

1. Вступ

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі регіонів та окремих територіальних громад як одиниць регіонального та місцевого рівня управління держави, які здатні, з одного боку, зменшити навантаження на органи центральної влади, перебравши на себе частину їх повноважень, а з іншого – максимально враховувати потреби місцевих жителів при прийнятті рішень. Цей процес є результатом децентралізації, регіоналізації, демократизації та глобалізації.

Надмірна централізація управління, недосконала фінансово-економічна база місцевих органів влади призвели до виникнення значних диспропорцій у територіальній структурі економіки, накопичення на місцях господарських, економічних та соціальних проблем. Системні потрясіння, які відчували на собі органи регіональної та місцевої влади України впродовж кризового періоду, нові виклики, які склалися в сучасний період, сформували нові вимоги щодо досягнення їх збалансованого розвитку; розв'язання специфічних проблем регіонів та окремих населених пунктів, стимулювання міжмуніципальної співпраці.

З прийняттям Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» відбулась передача владних повноважень на базовий рівень місцевого самоврядування для реалізації принципу субсидіарності. Поряд з реформою державної регіональної політики, яка завершила перший етап – формування нормативної бази, в Україні відбулася широка бюджетна децентралізація. В результаті якої об'єднані територіальні громади отримали значні додаткові ресурси для свого розвитку.

Для ефективної реалізації регіональної та місцевої політики необхідно узгодження цілей, пріоритетів, завдань та заходів центральних, регіональних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування стосовно як розв'язання нагальних проблем розвитку, так і досягнення довгострокових стратегічних цілей. Тому розробка та реалізація Стратегії розвитку об'єднаної громади здійснювалася на основі системи взаємопов'язаних документів: Державна стратегія регіонального розвитку України на період до 2020 року та План заходів з її реалізації; Стратегія розвитку Луганської області до 2020 року та План заходів з її реалізації.

Фінансування заходів та проектів Стратегії розвитку об'єднаної громади передбачається за рахунок: міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; фінансових ресурсів суб'єктів регіональної політики, державних та приватних партнерів об'єднаних на принципах державно-приватного партнерства, міжнародних інституцій; капітальних видатків державного бюджету; державних цільових програм, у тому числі програм подолання депресивності територій; угод щодо регіонального розвитку; програм і заходів, включаючи інвестиційні програми (проекти), що реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

За підтримки міжнародних донорських організацій об'єднані громади прагнуть реалізувати дії з підтримки заходів, що стосуються підвищення науково-технічного потенціалу, розвитку підприємництва, демократизації процесів управління, гендерного бюджетування та підвищення ролі жінок в процесах управління громадою, тимчасового розміщення та розселення переміщених осіб, їхньої інтеграції у приймаючих громадах. Ці проекти є частиною довгострокової підтримки країн ЄС, США, Канади та інших країн світу.

Розробка Стратегії розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади і Плану її реалізації здійснена в 2016 році і затверджена рішенням селищної ради. З грудня 2016 року відбулись зміни у законодавчому полі України стосовно об'єднаних територіальних громад, особливо це стосується секторальних реформ. Білокуракинська об'єднана територіальна громада розпочала активний процес прийняття в управління із спільної власності територіальних громад району об'єктів соціальної інфраструктури: сфери культури, освіти, медицини. В об'єднаних громадах України розпочався активний процес створення опорних шкіл, розбудова ефективної системи первинної ланки медицини, створення Центрив безпеки, врахування гендерної рівності та забезпечення задоволення потреб вразливих груп населення, створення єдиних соціальних Центрив. У Білокуракинській об'єднаній територіальній громаді відкрились нові можливості для реалізації нових проектів і за рахунок Державного Фонду регіонального розвитку, субвенції на розвиток інфраструктури,

міжнародної технічної допомоги. Однак, процес актуалізації Стратегії розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади та Плану її реалізації не відбувався і в текст стратегічних документів не вносились відповідні зміни. Тому Білокуракинською об'єднаною територіальною громадою у серпні 2017 року було прийнято рішення щодо внесення відповідних змін. Розпорядженням селищного голови від 28 серпня 2017 року за № 128 прийнято рішення про корегування Стратегії розвитку громади та Плану її реалізації. З цією метою створено Робочу групу, до складу якої увійшло 24 особи, серед яких спеціалісти селищної ради, старости, депутати, підприємці, громадські організації та затверджено її Положення.

Заходи з актуалізації Стратегії розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади реалізовано відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів», Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 року N 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації», Стратегії розвитку Луганської області до 2020 року.

Мета Стратегії розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади полягає у вирішенні спільних проблем та реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Нерівність між жінками та чоловіками призводить до економічних спотворень і стримує економічне зростання, тоді як увага до ґендерних відмінностей і нерівності сприяє сталішому місцевому економічному розвитку. Саме тому робота над аспектами ґендерної рівності була невід'ємною частиною актуалізації Стратегії розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади. В Стратегії приділено увагу рівній участі жінок і чоловіків в економічній діяльності, визначено економічні можливості та перешкоди. Громада надаватиме підтримку забезпеченню якісного працевлаштування жінок і чоловіків в рамках ініціатив зі створення робочих місць, забезпечуватиме врахування голосу жінок в управлінні громадою і застосовуватиме на практиці принципи ґендерної рівності гарантовані Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Обґрунтування положень Стратегії розвитку об'єднаної громади здійснено на основі результатів статистичних показників розвитку України, Луганської області та аналітичної і оперативної інформації селищної ради і райдержадміністрації, аналітичних досліджень і прогнозних розрахунків, чинних законодавчих і нормативних актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади з урахуванням міжнародних правових актів і міжнародних угод.

Перше засідання Робочої групи відбулося 03 жовтня 2017 року, на якому учасники ознайомилися з методологією процесу актуалізації Стратегії розвитку об'єднаної громади, обговорили Дорожню карту її розробки на весь період роботи, визначили обсяги необхідної інформації та її джерела для формування Профілю об'єднаної територіальної громади, а також обговорили методологію проведення опитування керівників підприємств та підприємців.

У процесі актуалізації Стратегії розвитку об'єднаної громади здійснювалася консультаційна підтримка в рамках проекту «Розроблення стратегій місцевого соціально-економічного розвитку, планів організаційного розвитку органів управління, а також надання навчально-консультаційного супроводу процесу планування організаційного розвитку в 7 ОТГ Луганської та Донецької областей». Виконавцем даного проекту є консорціум громадських організацій, зокрема: Творчий центр ТЦК, Асоціація малих міст України та ГО «Точка доступу». Дана робота проходить в рамках Програми «Відновлення та розбудова миру» Програми розвитку ООН.

2. Коротка характеристика громади

Білокуракинська селищна об'єднана територіальна громада (далі ОТГ) була утворена одна із перших в Луганській області в серпні 2015 року шляхом об'єднання 7 сільських та 1 селищної рад, а саме: Білокуракинської селищної ради (сmt Білокуракине), Бунчуківської сільської ради (села Бунчуківка, Грицаївка), Дем'янівської сільської ради (села Дем'янівка, Коноплянівка, село Шовкунівка), Курячівської сільської ради (села Курячівка, Попівка, Рудове, Хоменкове Перше), Лизинської сільської ради (село Лизине, Шапарівка), Нещеретівської сільської ради (села Нещеретове, Калинівське, Паньківка, Цілуйкове), Олександропільської сільської ради (села Олександропіль, Климівка, Ляшківка, Приходьківка, Романівка), Олексіївської сільської ради (села Олексіївка, Заїківка, Луб'янка). В 2019 році до громади доприєдналась Тимошинська сільська рада, в складі якої 5 населених пунктів з населенням 465 чоловік.

Адміністративний центр ОТГ - сmt Білокуракине. Територія Білокуракинської ОТГ у відповідності до адміністративно-територіального устрою України, входить до складу Білокуракинського району Луганської області.

Історичний розвиток Білокуракинського краю до початку XVIII століття в значній мірі визначався його географічним розташуванням. Тут проходив славнозвісний Кальміуський (Валуйський) шлях, яким протягом багатьох віків здійснювалася міграція різних племен і народів з Європи в Азію. Нащадки східних слов'ян, що заклали основи осілости, вподобали цей край. Відомо, що на місці Білокуракине раніше було поселення, яке мало назву Відрадове чи Отрадове.

Територія громади межує з наступними районами: з північного сходу - Новопсковським районом; з північного заходу – Троїцьким районом; з півночі – Білокуракинським районом; зі сходу - Новопсковським районом; з південного заходу - Сватівським районом; з півдня – Старобільським районом; із заходу – Сватівським та Троїцьким районами.

Білокуракинський район вперше утворено в 1923 році, а в сучасних межах – в 1965 році. Розташований на півночі Луганської області, він межує також на півночі з Белгородською областю Російської Федерації, на сході – з Новопсковським, на півдні – Старобільським, південному заході – Сватівським й на північному заході – з Троїцьким районами Луганської області.

Білокуракинська ОТГ розташована у долині річки Білої, площа території об'єднаної громад складає 789,50 кв. км

У ґрунтовому покритті Білокуракинської ОТГ переважають звичайні середньопотужні середньогумусові чорноземи на лісових і лісоподібних породах, їх карбонатні і лужні різновиди різної міри еродованості. Територія громади знаходиться на лучно-чорноземних й лучних ґрунтах на алювіальних відкладах.

Гідрографічна сітка Білокуракинської ОТГ представлена річками Біла, Козинка, Суха Козинка, Борова, водосховищем «Наливне», водоймою «Самсонівська заводь», ставками в с. Бунчуківка, с. Кисилівка та в с. Грицаївка. Територія адміністративного центру знаходиться в зоні степної рівнини, яка розчленовується річковою сіткою. Головна водна артерія – річка Біла, яка впадає в р. Айдар. Також є загата в с. Бунчуківка.

Головне природне багатство ОТГ — родючі чорноземи. На території громади налічуються родовища корисних копалин: піщаний кар'єр – Кисилівське оголення, пісок, крейда, глина. Наявні 5 родовищ корисних копалин (кварцитів, крейди, піску, глини, щебню, мергелю), які можна використовувати для виробництва будівельних матеріалів. На території громади є також 6 об'єктів природно-заповідного фонду району місцевого значення: 2 заказники, 1 геологічна і 1 ботанічна пам'ятка природи, а саме: Самсонівська заводь — ландшафтний заказник площею 310 га; велика долина — ботанічний заказник площею 6 га; Олександропільська ботанічна пам'ятка природи місцевого значення площею 40 га; Кисилівське оголення — геологічна пам'ятка природи площею 5 га. Площа лісового фонду становить 84, 21 кв. км. Ліси змішані, хвойні. Лісистість території - 8,65 %.

Кількість населених пунктів, що увійшли до складу об'єднаної територіальної громади 24.

Вибори селищного голови та депутатів селищної ради об'єднаної громади відбулися 25 жовтня 2017 року.

Чисельність населення ОТГ станом на 01 січня 2017 року склало - 13 700 осіб.

У громаді спостерігається тенденція негативного природного приросту населення з 2011 року. За 2016 рік негативний приріст склав - 71 особа. Але міграційний приріст в громаді позитивний, що є конкурентною перевагою об'єднаної територіальної громади у порівнянні із іншими громадами Луганської області. Позитивне сальдо міграції спостерігається з 2014 року і в 2016 році цей показник досяг найбільшої абсолютної величини і склав 60 осіб. Населення об'єднаної територіальної громади старіє, як і старіє населення району про це свідчить досить високий віковий індекс (співвідношення кількості населення 65 років і старше до кількості дітей до 14 років включно), що у 2016 році по району склало 110 %.

Ситуація на ринку праці громади характеризується зменшенням кількості зареєстрованих безробітних. Це пов'язано з відтоком робочої сили з ОТГ (нестабільність політичної та економічної ситуації в області має значний вплив на відтік робочої сили в інші, більш спокійні регіони). Крім того, значний вплив на ринок праці ОТГ має прихована сезонна зайнятість: в сільській місцевості більшість громадян мають власне господарство (в основному городництво, в незначній мірі розведення птиці, кроликів тощо), що зменшує активність населення в пошуку роботи. Крім того, в літній сезон збільшується кількість «заробітчан», які надають неофіційні послуги з ремонту, будівництва, послуги у сфері торгівлі та ресторанного бізнесу.

На території Білокуракинської ОТГ працює біля 300 суб'єктів господарської діяльності.

Економічна спеціалізація селищної об'єднаної територіальної громади є сільське господарство. Основні роботодавці селищної громади представлені сільськогосподарськими підприємствами з вирощування зернових та технічних культур, надання послуг у рослинництві, облаштування ландшафту, розведення великої рогатої худоби, розведення свиней, а саме: СТОВ МТС «Альянс», СТОВ АФ «Партнер», ПСП «Дніпро», СТОВ «Україна», СТОВ «Зоря», СТОВ «Роздольне», СТОВ «Прогрес», СТОВ ВВ «Зоря», СТОВ «Вікторія», ТОВ АФ «Зоряне».

Соціальна інфраструктура Білокуракинської ОТГ представлена загальноосвітніми навчальними закладами I-III ступеня (5 од.), загальноосвітніми навчальними закладами I-II ступеня (6 од.), дошкільними навчальними закладами (9 од.), закладами позашкільної освіти (2 од.), професійним аграрними ліцеєм (1 од.), будинками культури (15 од.), закладами фізичної культури (2 од.), фельдшерсько-акушерськими пунктами (12 од.), амбулаторіями, поліклініками (2 од.) та лікарнею (1 од.).

Серед державних органів, установ, що здійснюють повноваження на території ОТГ присутні: правоохоронні органи, районний орган реєстрації актів цивільного стану та майнових прав, управління пенсійного забезпечення, районне управління соціального захисту, районний орган пожежної безпеки, казначейського обслуговування.

За рахунок коштів субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад на 2016 рік було реалізовано проекти на суму 13818,4 тис.грн.: придбання вакуумної машини для очищення вигрібних ям та транспортування відходів до місця утилізації, придбання екскаватора для виконання будівельних, навантажувальних, ремонтних робіт; придбання сміттєвоза; придбання трактора з причепом та косаркою; придбання самоскида; придбання автогрейдера для облаштування дорожньої інфраструктури, прибирання снігу та інших робіт; капітальний ремонт системи водопостачання с. Курячівка, с.Бунчуківка, реконструкція адміністративної будівлі під сільський клуб в с.Олександропіль, капітальний ремонт тротуарів, доріг, реконструкція адміністративної будівлі з допоміжними будівлями та спорудами під комунальне підприємство «Білокуракине-комунсервіс», закупівля спецтехніки – самоскида, закупівля транспортного засобу спеціального призначення – автогідропідійомника.

3. Обґрунтування стратегічного вибору

Моделювання сценаріїв розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади було здійснено на другому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування, яке відбулося 12 жовтня 2017 року. Підставою для цього моделювання стало представлення учасникам результатів аналізу середовища та проведеного об'єктивного та суб'єктивного аналізу. Учасники засідання ознайомилися із інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади у вигляді базового документу, що є аналітично-описовою частиною плану – Профілем громади. В цьому документі було виконано аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних та демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років, та, відповідно, моделювання «соціально-економічного ландшафту» (взаємонакладання стійких у часі факторів впливу) громади дали можливість сформулювати базові сценарні припущення, «інерційний» (песимістичний) та «інтенсивний» (оптимістичний) сценарії розвитку громади.

Базові сценарні припущення національного рівня:

1. Показник ВВП на душу населення України в період 2017 року незначно спадатиме, а після 2017 року спостерігатимемо його зростання на 2-3% на рік.
2. В найближчі роки податкове навантаження на суб'єкти підприємницької діяльності та населення не зменшиться. Можна очікувати спрощення правил ведення бізнесу.
3. Продовжуватиметься девальвація національної валюти, що стимулюватиме товарне виробництво на експорт.
4. Очікується суттєвий перерозподіл податкових надходжень між державою та органами місцевого самоврядування на користь останніх.
5. В Україні поступово будуть впроваджені стандарти ЄС щодо виготовленої в Україні продукції.
6. Рух товарів до та з ЄС буде безмитним, що сприятиме зростанню товарообігу між Україною та ЄС.
7. Інвестиційний клімат в Україні дещо покращиться. Країна стане привабливішою для європейських інвесторів.
8. Надалі зростатимуть ціни в національній валюті на паливно-енергетичні ресурси, особливо для населення та комунальних підприємств.
9. Доходи населення у найближчі 2-3 роки будуть відносно низькими (в порівнянні з 2012-2015 рр.), після цього – поступово зростатимуть до 2025 року.
10. Підприємствам найближчі 2-3 роки буде обмежений доступ до позичкового капіталу. Потім доступ до кредитів має суттєво покращитися.

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку «Хай все лишиться, як було!»

- Демографічна ситуація на найближчі роки залишається без змін, погіршуючись в сільських територіях громади, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення.
- Внаслідок скорочення робочих місць в реальному секторі більшість населення живе за рахунок індивідуальних підсобних господарств, торгівлі, послуг, бюджетних, пенсійних та соціальних виплат.
- Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.
- Сільськогосподарське виробництво повільно скорочується без відчутних інвестицій в модернізацію підприємств та підвищення рівня технологічності, що відбивається на рівні доходів населення громади.

- Неприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки. Реальний сектор економіки повільно скорочується.
- Внаслідок зростання доходів бюджету після об'єднання дещо покращуються окремі об'єкти інженерно-комунальної інфраструктури громади, однак розпорошення коштів по населених пунктах території не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури розтягується на довгі роки.

Описаний сценарій відбиває лише основні соціально-економічні та демографічні параметри, які, проте, є визначальними для характеристики майбутнього громади. Очевидно також, що на даному «ландшафті» за збереження основних тенденцій та незмінності базових припущень не існує альтернативної траєкторії, яка призвела б до іншого сценарію. Отже, онтологічною підставою Стратегічного вибору є неприйнятність описаного сценарію для об'єднаної громади.

Ймовірний модернізаційний сценарій розвитку передбачає цілеспрямований вплив на соціально-економічний «ландшафт» факторів, які лежать поза межами впливу місцевої громади і є компетенціями центральної влади країни. Траєкторія розвитку на гіпотетичному «ландшафті» та за базових припущень формує наступний модернізаційний сценарій. Він ґрунтується на нарощуванні потужностей промислового виробництва на базі нових інвестиційних проектів в традиційних для громади або нових галузях з поступовим зміщенням виробничих циклів в бік зростання глибини переробки.

Модернізаційний сценарій: «Нові реформи – нові можливості!»

- Громада поступово формує свій новий імідж як інвестиційно привабливої території.
- Внаслідок ефективної політики місцевої та регіональної влади громада залучає стратегічних інвесторів у сферу сільського господарства та сільгосппереробки.
- Економіка громади диверсифікується, стратегічні інвестори засновують виробництва в інших сферах несільськогосподарської діяльності.
- Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу.
- Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.
- Проекти розвитку громади активізують економічне життя на сільських територіях, формуючи «якірні точки» економічного зростання, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу, сільського туризму тощо.
- Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.
- Активне залучення державних субвенцій та коштів з ДФРР разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді.
- Громада стає більш гендерно-орієнтованою та забезпечує потреби усіх категорій вразливих груп населення

Описаний сценарій став базою для актуалізації стратегічного бачення та місії громади на стратегічну перспективу, які було сформульовано на тому ж засіданні робочої групи:

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Білокуракинська об'єднана територіальна громада – спроможна громада якісних послуг та задоволення потреб усіх верств населення.

Територія екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій.

Сільськогосподарський промисловий та логістичний центр розвитку.

Комфортна, безпечна, енергоефективна громада із активною спільнотою людей та ефективним самоврядуванням

МІСІЯ ГРОМАДИ

Громада нащадків східних слов'ян, розташована на старовинному Кальміуському шляху, який з'єднав народи Європи і Азії.

Земля перших в Україні вільних слобожан Білокуракинських вотчин викупивших землю і волю за 60 років до скасування кріпацтва.

Територія розташована на півночі Луганської області і межує з Белгородською областю Російської Федерації.

Громада славнозвісна 7 чудесами історії та природи, розташована уздовж річки Біла. Гармонійно поєднує ресурси щедрої та гостинної землі з сучасними технологіями сільськогосподарського виробництва, логістики та сфери послуг.

Комфортний центр проживання, відпочинку та дозвілля. Активна громада ефективного управління та людського розвитку.

Результати факторіального SWOT-аналізу

На першому засіданні Робочої групи, яке відбулося 03 жовтня 2017 року учасники провели SWOT-аналіз. Інформація та знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників, стали важливим ресурсом для подальшого аналізу економічного та соціального стану громади.

Проведений зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей визначили зовнішнє середовище, а внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади забезпечили визначення основних проблем розвитку громади.

Визначення сильних та слабких сторін відбувалося за наступними сферами: Природно-ресурсний потенціал; Економічний потенціал; Інфраструктурний розвиток; Науково-технічний потенціал; Стан довкілля; Трудовий потенціал; Туристичний потенціал; Просторово-економічний потенціал.

Аналіз можливостей та загроз відбувалося за наступними сферами: Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація; Макроекономічна ситуація; Геоекономічне та геополітичне положення; Демографічна та соціальна ситуація.

При проведенні аналізу враховувалися також гендерні аспекти.

Структура матриці SWOT (внутрішні чинники)

Природно-ресурсний потенціал

Сильні сторони

- Гідрографічна сітка Білокуракинської ОТГ представлена річками Біла, Козинка, Суха Козинка, Борова, водосховищем «Наливне», водоймою «Самсонівська заводь», ставками в с. Бунчуківка, с. Кисилівка та в с. Грицаївка;
- територія громади знаходиться в зоні степної рівнини, яка розчленовується річковою сіткою;
- родючі черноземи;
- кліматична особливість території має сприятливо-комфортне значення;
- великі площі сільськогосподарських угідь;
- наявні 5 родовищ корисних копалин (кварцитів, крейди, піску, глини, щебню, мергелю);
- наявні 6 об'єктів природно-заповідного фонду району місцевого значення: 2 заказники, 1 геологічна і 1 ботанічна пам'ятка природи, а саме: Самсонівська заводь — ландшафтний заказник площею 310 га; Велика долина — ботанічний заказник площею 6 га; Олександропільська ботанічна пам'ятка природи місцевого значення площею 40 га; Кисилівські оголення — геологічна пам'ятка природи площею 5 га;
- наявність лісового фонду (змішані та хвойні ліси);
- багатий рослинний і тваринний світ

Слабкі сторони

- Ярово-балкова система громади сильно дрениє місцевість, знижує рівень ґрунтових вод, викликає розвиток ерозійних процесів;
- замулення русел та засміченість берегів річок та ставків;

- зона ризикованого землеробства

Економічний потенціал

Сильні сторони

- Об'єднана громада спроможна і утворена шляхом об'єднання 7 сільських та 1 селищної рад;
- економіка громади представлена традиційними галузями промисловості, а саме: сільське господарство та харчова промисловість (хлібозавод);
- велика площа сільськогосподарських земель;
- позитивне сальдо міграції;
- на території громади працюють міжнародні донорські організації: дитячий фонд в Україні ЮНІСЕФ, Міжнародна організація з міграції (МОМ), ПРООН, ООН жінки;
- наявність потужної мережі сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств;
- розвинута сфера торгівлі;
- створення ЦНАПу об'єднаної громади за фінансової підтримки ПРООН;
- збільшення людського ресурсу за рахунок ВПО;
- наявні вільні земельні ділянки та об'єкти нерухомості у власності територіальної громади, призначені для ведення господарської діяльності;
- розвинута інженерна та комунікаційна інфраструктура;
- зростання надходжень до бюджету об'єднаної територіальної громади в результаті об'єднання;
- громаду перетинає залізниця Москва – Донбас;
- громада має великий досвід реалізації капітальних інвестицій за рахунок коштів субвенцій з Державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, коштів Державного фонду регіонального розвитку, бюджету розвитку;
- доходи громади після об'єднання зросли майже в 10 разів

Слабкі сторони

- Виробництво валової продукції по району за I півріччя 2017 рік зменшилось, в том числі рослинництві та тваринництві;
- відсутність або значна віддаленість ринків збуту агропродукції;
- відсутність переробних підприємств, які б могли збільшити кількість робочих місць;
- через низькі закупівельні ціни будь-який агробізнес (рослинництво, тваринництво тощо) має дуже низьку дохідність;
- значна частина чоловіків працюють за кордоном – в Росії та Білорусії;
- загальне скорочення населення за рахунок негативного природного приросту;
- старіння населення;
- немає відповідного кредитування для фермерських господарств;
- відсутність інституцій підтримки підприємництва;
- слабкий рівень розвитку ділових послуг: діловий конференц-сервіс, фінансово-кредитні послуги, страхування, підтримка бізнесу тощо;
- у громаді практично відсутні послуги з рекреації, оздоровлення, консалтинг, інженеринг; рекламний бізнес, операції з нерухомості;
- недостатні темпи модернізації та технічного переозброєння виробництва;
- недосконалість ринку надання послуг для бізнесу (відсутні тренінги, професійні консультації, допомога в розробці бізнес-проектів)
- слабкі зв'язки освіти, науки та бізнесу;
- слабка експортна орієнтація МСБ;
- відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної привабливості громади;
- відсутність ефективного енергоменеджменту, плану дій сталого енергетичного розвитку;
- припинення пересування поїздів по залізниці Москва – Донбас, єдиний діючий потяг регіонального значення – Лантратівка - Кіндрашівська Нова;
- малий та середній бізнес представлений торгівлею та сферою послуг;
- особисті селянські господарства характеризуються низькою продуктивністю та використанням ручної праці;
- низький рівень професійних знань і досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності;
- низька підприємницька активність населення;
- обмежені можливості ресурсного та інформаційного забезпечення підприємництва;
- епізодичний характер взаємозв'язків МСП і влади з питань розвитку підприємництва;
- відсутність систематизованої актуальної інформації для підприємців;
- нестача інформації щодо потенційних ринків;
- низька конкурентоспроможність МСП, брак бізнес- партнерів;
- невідповідність фахового рівня персоналу потребам бізнесу, дефіцит робітничих спеціальностей;
- низький рівень виробництва та глибокої переробки сільськогосподарської сировини;
- відсутні сільськогосподарські кооперативи;
- нерозвинений несільськогосподарський бізнес в сільській місцевості;
- відсутні сільськогосподарські кластери;

- низький рівень ярмаркової діяльності громади;
- відсутня або застаріла містобудівна документація населених пунктів громади;
- не встановлені межі громади;
- низький рівень залучення інвестицій в громаду;
- відсутні якісні інвестиційні продукти (інвестиційні проекти, підготовлені вільні земельні ділянки);
- відсутні промоційні матеріали про громаду;
- слабкий рівень контактів громади із міжнародними організаціями;
- скорочення поголів'я великої рогатої худоби та корів в усіх категоріях господарств через низьку рентабельність;
- недостатній рівень застосування науково обґрунтованих систем землеробства,
- наявність великої кількості дрібних землекористувачів;
- зниження родючості ґрунтів, використання в сфері сільського господарства виробництва деградованих та малопродуктивних земель не по цільовому призначенню

Інфраструктурний розвиток

Сильні сторони

- Розвинута інженерна та комунікаційна інфраструктура громади;
- об'єкти сфери освіти, культури та охорони здоров'я передані у комунальну власність селищної об'єднаної територіальної громади із спільної власності територіальних громад району;
- здійснюється житлове будівництво за рахунок індивідуальних садиб;
- через громаду проходить залізнична дорога «Москва – Донбас»;
- міжміські пасажирські перевезення здійснюються автобусами та приватне таксі;
- розвинуті види зв'язку: Укртелеком, мобільний зв'язок, кабельне телебачення, Інтернет-провайдери, Укрпошта, Нова пошта;
- в громаді створені та функціонують ОСББ;
- житловий фонд та об'єкти соціальної сфери переведені на автономне та індивідуальне опалення;
- послугами централізованого водопостачання та водовідведення в селищі охоплено 50% населення;
- реалізовані інфраструктурні проекти за рахунок коштів субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад;
- реалізовані інфраструктурні проекти за рахунок коштів Державного Фонду регіонального розвитку;
- придбано спецтехніку для виконання будівельних, навантажувальних, ремонтних та робіт з благоустрою;

Слабкі сторони

- Дороги потребують капітального ремонту;
- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- значний фізичний знос комунальної інфраструктури громади;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- неповне оснащення бюджетних установ та житлового фонду громади засобами регулювання споживання енергоресурсів;
- відсутність залізничного сполучення із іншими регіонами України;
- наявність несанкціонованих сміттєзвалищ;
- в селах відсутнє, або потребує капітального ремонту централізоване водопостачання та водовідведення;
- відсутність відеоспостереження;
- необхідність проведення інвентаризації зелених насаджень та висадки нових насаджень;
- знос основних фондів і обладнання автостанцій, невідповідність наявної інфраструктури потребам перевізників та пасажирів;
- обмеженість доступу користувачів до загальнодоступних телекомунікаційних послуг, насамперед у сільській місцевості;
- відсутність якісного зв'язку для телемедицини;
- дефіцит лікарів вузького профілю: офтальмолог, дерматолог, аудіолог, травматолог, фтизіатр, кардіолог, уролог (у ФАП (необхідні терапевти) та молодшого медичного персоналу);
- низький рівень забезпечення спеціалізованим медичним обладнанням (фізіотерапевтичним та діагностичним), хірургічним інструментарієм, комп'ютерами;
- необхідність налагодження роботи лабораторій;
- навантаження за рахунок ВПО на об'єкти інфраструктури;
- недостатнє фінансування закладів охорони здоров'я, освіти, культури та спорту;
- низький рівень охоплення території населених пунктів громади зовнішнім освітленням;

<ul style="list-style-type: none"> - потреба в встановленні біля шкіл лежачих поліцейських; - відсутність біля шкіл дорожніх знаків
Науково-технічний потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - наявність висококваліфікованих інженерів, робітників і службовців; - впровадження новітніх, енергоефективних технологій; - наявність аграрного ліцею с.Паньківка
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Відсутні наукові та дослідні організації; - не розвинута мережа ВНЗ; - низький рівень впровадження новітніх технологій в економіку громади; - низький рівень впровадження нових наукових розробок; - недостатній рівень впровадження ІТ технологій та програмного забезпечення; - слабкий рівень освоєння нових видів продукції; - недостатній рівень впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та програмного забезпечення
Стан довкілля
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Розгалужена система зелених насаджень; - наявність лісового фонду; - відсутність великих виробництв із викидами шкідливих речовин у повітря
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Незадовільний стан каналізаційної системи та обладнання через високий фізичний знос; - потенційними джерелами забруднення є каналізаційні колектори та незадовільний технічний стан трубопроводів, які потребують ремонту; - відсутня ефективна система поводження з ТПВ; - наявність несанкціонованих сміттєзвалищ; - відсутність організованих місць відпочинку на воді; - низька якість питної води; - полігон ТПВ знаходиться в смт.Білокуракине; - недостатній рівень поводження з твердими побутовими відходами; - незадовільний стан по залученню коштів інвесторів на реалізацію проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій та їх здійсненню; - в межах громади відсутня система збору та відведення стоку поверхневих вод (дощова каналізація)
Трудовий потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Мережа освіти представлена: загальноосвітніми навчальними закладами I-III ступеня (5 од.), загальноосвітніми навчальними закладами I-II ступеня (6 од.), дошкільними навчальними закладами (9 од.), закладами позашкільної освіти (2 од.); - функціонує професійний аграрний ліцей; - сфера культури представлена: будинками культури (15 од.); - заклади фізичної культури у кількості двох закладів; - первинна медицина представлена фельдшерсько-акушерськими пунктами (12 од.), амбулаторіями, поліклініками (2 од.) та лікарнею (1 од.); - наявність громадських організацій із досвідом роботи із проектами МТД; - діє філіал телерадіокомпанії ЛОТ; - створення ЦНАПу за фінансової підтримки ПРООН
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - недостатнє фінансування закладів охорони здоров'я, що не дозволяє провести ремонти та придбати сучасне медичне обладнання; - низький рівень активності громадян; - недостатність комунікацій та співпраці влади, громади та бізнесу; - робочі місця наявні переважно в секторах, в яких домінують чоловіки, необхідна перекваліфікація для жінок; - високий рівень безробіття серед жіночого населення та молоді; - низький рівень участі громадськості в прийнятті рішень щодо управління громадою; - наявність сезонної міграції до РФ; - падіння народжуваності при високій смертності; - термін експлуатації будівель сфери охорони здоров'я, освіти, культури більше 50 років; - дефіцит працівників сфери охорони здоров'я, освіти та культури; - велика кількість працівників бюджетної сфери громади пенсійного віку; - слабкий рівень інформування мешканців про роботу органу місцевого самоврядування;

- відтік молоді із громади в інші регіони України;
- відсутність житлового будівництва;
- невелика кількість жінок обіймає керівні посади;
- відсутність знань серед вразливих груп, жінок щодо своїх прав та інструментів їх відстоювання;
- низький рівень медичного обслуговування в сільській місцевості;
- відсутність опорної школи;
- низький рівень МТБ закладів освіти;
- необхідність запровадження інклюзивної освіти;
- недостатня кількість та якість зон відпочинку;
- відсутні дитячі майданчики в сільській місцевості;
- жінки мають обмежений доступ до економічних ресурсів, що збільшує ризик бідності, дискримінації та ґендерного насильства;
- недостатній рівень забезпечення можливостей збалансування професійних та домашніх обов'язків і розширення можливостей участі жінок у суспільно-політичному житті громади;
- у громаді відсутні інформаційно-просвітницькі заходи, спрямовані на подолання ґендерних стереотипів;
- відсутнє застосування ґендерно-чутливих показників при плануванні та в проектному менеджменті;
- недостатня міра інтеграції ґендерно-чутливого підходу до надання публічних та адміністративних послуг, а також у роботу ОМС;
- відсутність доступності інфраструктури для людей із інвалідністю;
- відсутній центр соціально-психологічної допомоги для вразливих груп, ВПО та учасників АТО;
- низький рівень кваліфікації медичного персоналу в лікарні;
- в лікарні замала кількість ліжок;
- лабораторія працює неефективно, аналізи відправляють в лабораторію Северодонецька;
- в с.Олександропіль відсутнє приміщення клубу на території села;
- факти протизаконного продажу в торгових точках дітям алкогольних напоїв у нічний час

Туристичний потенціал

Сильні сторони

- наявність готелю «Палуба»;
- наявні 6 об'єктів природно-заповідного фонду району місцевого значення: 2 заказники, 1 геологічна і 1 ботанічна пам'ятка природи, а саме: Самсонівська заводь — ландшафтний заказник площею 310 га; Велика долина — ботанічний заказник площею 6 га; Олександропільська ботанічна пам'ятка природи місцевого значення площею 40 га; Кисилівські оголення — геологічна пам'ятка природи площею 5 га;
- наявність лісового фонду (змішані та хвойні ліси);
- багатий рослинний і тваринний світ

Слабкі сторони

- Недостатній рівень якості послуг розміщення, харчування, розваг і розвинутої транспортної системи для туристів;
- недостатня кількість визначних пам'яток та історичних об'єктів;
- відсутність інформаційних і комунікаційних систем інформування туристського ринку про громаду;
- відсутній історичний бренд громади;
- відсутні «зелені садиби»;
- низький рівень забезпечення курортно-рекреаційними ресурсами;
- відсутність вело інфраструктури;
- недостатність видовищних заходів;
- відсутні екскурсійні маршрути;
- відсутність на території громади будь-яких атракціонів для дітей

Просторово-економічний потенціал

Сильні сторони

- Наявні вільні земельні ділянки для розвитку бізнесу;
- наявні земельні ділянки для житлової забудови;
- наявні об'єкти нерухомості та вільні земельні ділянки для розвитку бізнесу

Слабкі сторони

- Застаріла містобудівна документація;
- відсутність чіткого функціонального зонування громади;

Структура матриці SWOT (зовнішні чинники)

Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація

Можливості

- визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу;
- припинення АТО;
- інтеграція в ЄС;
- поліпшення іміджу України;
- проведення реформ та децентралізація влади;
- адаптація та інтеграція системи освіти у європейське та світове співтовариство

Загрози

- поглиблення міжнародної політичної кризи;
- негативні зміни у національному законодавстві;
- подальше підвищення цін на енергоносії;
- відсутність необхідних реформ в сфері регіонального розвитку;
- загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході країни;
- корупція у владі;
- недобросовісна конкуренція, рейдерські атаки та слабкий захист права власності

Макроекономічна ситуація

Можливості

- набуття чинності Асоціації із ЄС;
- розвиток альтернативної енергетики;
- нарощування міжнародної технічної допомоги та доступність зовнішніх фінансових ресурсів;
- відкритість економіки та ринків;
- стабільний національний бізнес-клімат;
- зростання продуктивності підприємств;
- надходження інвестицій у зв'язку з поліпшенням іміджу України;
- зменшення кредитної ставки, стабілізація національної валюти;
- доступ до ринку інших країн без перешкод;
- надходження зовнішніх інвестицій та нових технологій;
- державна підтримка комунальної інфраструктури

Загрози

- надвисокі та складні в адмініструванні податки;
- висока іноземна конкуренція;
- обвал купівельної спроможності через шок девальвації;
- підвищення кредитних ставок;
- нестабільність національної валюти та інфляція;
- нестабільність політичної ситуації та зростання недовіри до державної влади;
- збільшення витрат на природоохоронні заходи та заходи з забезпечення техногенної безпеки;
- нові обмеження та регуляторні документи;
- монополізація ринків;
- централізація бюджетних ресурсів;
- зниження конкурентоспроможності товарів через зростання імпорту з ЄС

Геоелекономічне та геополітичне положення

Можливості

- укрупнення адміністративно-територіальних одиниць;
- впровадження електронного врядування;
- удосконалення телекомунікацій;
- створення сприятливого національного інвестиційного клімату;
- державне стимулювання впровадження високотехнологічних та енергоефективних виробництв;
- розвиток сучасних систем передачі інформації;
- стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України;
- боротьба з бюрократією, створення прозорого, антикорупційного середовища;
- упорядкування податкового законодавства;
- сприятливе митне законодавство;
- упорядкування земельного законодавства

Загрози

- відсутність законодавчих можливостей для виділення земельних ділянок;
- відсутність адміністративно-територіальної реформи;
- неврегульованість питання землекористування між містами та районами;
- слабкий рівень впровадження новітніх технологій в економіку України;
- низький рівень надходження іноземних інвестицій та інновацій в економіку України;
- техногенні катастрофи;

- забруднення територій стихійними сміттєзвалищами
Демографічна та соціальна ситуація
Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - підняття якості товарів та послуг до європейських стандартів; - підвищення рівня життя в країні, прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати; - підвищення рівня медичного обслуговування; - збільшення кількості людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів; - покращення якості освіти
Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - старіння населення; - зростання рівня наркоманії та алкоголізму серед молоді; - зростання рівня захворюваності населення; - зростання кількості правопорушень; - штучне розпалювання міжнаціональних конфліктів

Висновки за результатами SWOT-аналізу

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

- Зростання попиту на продовольство на світовому ринку стимулюватиме розвиток наявних у громаді підприємств виробників та переробників агропродукції, а також харчової промисловості.
- Серед населення України та Європи зростає популярність сільського, зеленого, культурного туризму, чим може скористатися Білокуракинська громада.
- З урахуванням таких сильних сторін Білокуракинської об'єднаної громади, як наявність великих площ земель сільськогосподарського призначення в межах та за межами населених пунктів, розвиненість сільського господарства, що дає велику сировинну базу сільського господарства дозволяє стимулювати підтримку існуючих та створення за рахунок інвесторів нових підприємств глибокої переробки сільськогосподарської продукції, що призведе до зростання рівня зайнятості та рівня доходів населення.

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- Погане забезпечення питною водою, застарілі очисні споруди, неналежна якість, або відсутність дорожнього покриття між населеними пунктами, слабка інформатизація сіл в середньостроковій перспективі можуть бути частково усунуті завдяки бюджетній підтримці, що надається для об'єднаних громад, а також фінансовими ресурсами з ДФРР.
- Активність громади у залученні ресурсів проектів міжнародної технічної допомоги, які працюють в Луганській області у сфері підтримки об'єднаних громад в Україні, можуть сприяти створенню інфраструктури підтримки бізнесу та підвищенню рівня громадської активності.
- Кількість малих підприємств може збільшитися за рахунок покращення бізнес-клімату в Україні і в громаді та, опосередковано, – зростання популярності сільського, зеленого, культурного туризму.

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Відтік за межі громади кваліфікованих кадрів обмежуватиме розвиток існуючих підприємств та залучення іноземних інвесторів, а також матиме негативні наслідки для зростання демографічного навантаження особами старшого віку, чим спричинятиме додаткові витрати місцевого бюджету.

4. Стратегічні напрями розвитку громади

Бажана «траєкторія» розвитку, що має привести громаду до стратегічного Бачення та Місії, складається з низки стратегічних напрямів розвитку. Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем та реалізації можливостей щодо розвитку міста. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях.

Стратегічні напрями розвитку міста було сформульовано на першому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування 03 жовтня 2017 року, а саме:

A. Розвиток екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій

B. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

C. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективне врядування

D. Гостинна громада комфортного відпочинку, туризму та активного дозвілля

12 жовтня 2017 року відбулось засідання робочої групи зі стратегічного планування, на якій учасники обговорили стратегічні та оперативні цілі, які сформували відповідні плани дій щодо впровадження Стратегії.

**Білокуракинська об'єднана територіальна громада – спроможна громада якісних послуг та задоволення потреб усіх верств населення.
Територія екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій.
Сільськогосподарський промисловий та логістичний центр розвитку.
Комфортна, безпечна, енергоефективна громада із активною спільнотою людей та ефективним самоврядуванням.**

Стратегічні напрями розвитку

A. Розвиток екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій	B. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада	C. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективне врядування
Стратегічні цілі		
A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	B.1. Енергоефективне управління та інфраструктура	C.1. Ефективне врядування – якісні послуги
A.2. Підтримка сільськогосподарських виробників та сільгосппереробки	B.2. Чисте довкілля – якісний благоустрій	C.2. Креативний освітній та культурний простір
A.3. Підтримка несільськогосподарських видів діяльності та залучення інвестицій	B.3. Безпека території об'єднаної громади	C.3. Здорова громада
D.1. Рекреація та активний відпочинок	D.2. Створення майстерні народних ремесел та збереження культурної спадщини	D.3. Розвиток туризму
Стратегічні цілі		
D. Гостинна громада комфортного відпочинку, туризму та активного дозвілля		

Схема Стратегії розвитку Білокуракинської селищної об'єднаної територіальної громади

4.1. Стратегічний напрям А. Розвиток екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій

Стратегічний напрямок було сформульовано на засіданні Робочої групи 03 жовтня 2017 року. Для визначення ключових проблем стратегічного напрямку А. Розвиток екологічного дружнього бізнесу та залучення інвестицій, Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади, розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Профіль громади підготовлений в рамках дослідження ПРООН;
3. Профіль громади, розроблений Українським Жіночим Фондом в рамках реалізації спільного з ООН компоненту «Мобілізація громад задля розширення можливостей Луганської та Донецької областей»;
4. Аналітичний звіт фокус-групових досліджень з питань місцевого розвитку та безпеки проведений проектом Програми розвитку ООН «Верховенство права та відновлення правосуддя у постраждалих від конфлікту громадах України» (ROL), що фінансується Урядом Нідерландів (UNDP)
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування
6. Міські та регіональні галузеві програми

За результатами дослідження Профілю Білокуракинської об'єднаної територіальної громади спеціалізацією економіки громади є сільське господарство.

Частина земель орендують сільськогосподарські підприємства, які використовують сучасну сільськогосподарську техніку і забезпечують робочими місцями населення громади.

Серед основних роботодавців громади переважають сільськогосподарські підприємства, а саме: СТОВ МТС «Альянс», СТОВ АФ «Партнер», ПСП «Дніпро», СТОВ «Україна», СТОВ «Зоря», СТОВ «Роздольне», СТОВ «Прогрес», СТОВ ВВ «Зоря», СТОВ «Вікторія», ТОВ АФ «Зоряне».

Запровадження торговельних обмежень з боку РФ, зокрема призупинення з 1 січня 2016 року застосування положень ЗВТ країн СНД стосовно українських товарів (ставки ввізних мит на рівні режиму найбільшого сприяння), а також призупинення транзиту української продукції через свою територію кардинально негативно вплинули на більшість сільськогосподарських експортерів громади.

На території об'єднаної територіальної громади також розвинені фермерські та особисті селянські господарства, для яких характерна низька продуктивність, використання ручної праці.

За 1 півріччя 2017 року загальна кількість малих і середніх підприємств по району в порівнянні з 1 півріччям 2016р. залишилась незмінною, відбулося збільшення фізичних-осіб підприємців, що сплачують податки, на 2,9%.

В 1 півріччі 2017 року до об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу району належало 7 підприємств, установ та організацій, основним завданням яких є сприяння розвитку малого підприємництва району. Із них - 3 страхові організації та 4 кредитні спілки. В порівнянні з минулим роком кількість об'єктів інфраструктури підтримки малого підприємництва залишилась без змін.

За результатами фокус-групового дослідження в усіх без виключення населених пунктах громади було виявлено проблему недостатності робочих місць. Люди здебільшого працюють на власних садибах, фермерських господарствах, що забезпечує їх необхідними продуктами харчування. Більшість людей стоїть в Центрі зайнятості, де отримують тематичні лекції та дізнаються про різні програми стосовно працевлаштування.

Серед причин відсутності робочих місць зазначаються такі причини як:

- відсутність або значна віддаленість ринків збуту агропродукції;
- відсутність переробних підприємств, які б могли збільшити кількість робочих місць;
- відсутність єдиної державної програми розвитку агробізнесу в Україні, за якою б готувалися інвестиційні проекти можливостей введення агробізнесу в кожному регіоні та відповідно поширювалися б в національних та зарубіжних колах агробізнесу;
- через низькі закупівельні ціни будь-який агробізнес (рослинництво, тваринництво тощо) має дуже низьку дохідність, а в більшості випадків є збитковим не тільки на початковому етапі його впровадження, але й зі впливом значного часу. До причин збитковості агробізнесу було віднесено також такий фактор, як великі закупівельні ціни на паливно-мастильні матеріали;
- відсутність спеціальної кредитної програми для фермерів щодо закупівлі сільхозтехніки. Всі існуючі кредитні програми передбачають занадто великий відсоток за користування цими кредитними ресурсами;
- відсутність інформації стосовно грантів міжнародних донорів, або повільність її поширення серед населення.

В усіх без виключення населених пунктах за результатами фокус-групового дослідження існує спільна для всіх проблема працевлаштування через відсутність або недостатність робочих місць. Люди здебільшого працюють на власних садибах, фермерських господарствах, що забезпечує їх необхідними продуктами харчування. Заробити гроші можливості немає. Більшість людей стоїть в Центрі зайнятості, де отримують тематичні лекції та дізнаються про різні програми стосовно працевлаштування.

Результати фокус-групового дослідження показали рейтинг проблеми працевлаштування по населеним пунктам громади, а саме: с. Бунчуківка, с.Курячівка, с.Нещеретове, с.Олександропіль – на першому місці, смт. Білокуракине, с.Дем'янівка, с.Лизине - на другому місці, с.Олексіївка – на третьому місці.

В результаті проведеного аналізу Профілю громади, результатів фокус-групового дослідження та SWOT - аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку А. Розвиток екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій.

Стратегічні проблеми

- монопрофільний сільськогосподарський (орієнтований на вирощування сільськогосподарської сировини) бізнес громади;
- низький рівень розвитку несільськогосподарських видів підприємницької діяльності;
- низька підприємницька активність населення;
- низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу;
- низький рівень професійних знань та досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності;
- недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва (відсутні інституції підтримки бізнесу);
- обмежені можливості ресурсного та інформаційного забезпечення підприємництва;
- епізодичний характер взаємозв'язків МСП і влади з питань підприємництва, складність, зарегульованість процедур;
- низький рівень розвитку експорту в сегменті малого та середнього бізнесу;
- відсутні коопераційні зв'язки та діючі сільськогосподарські кооперативи;
- відсутність доступу до дешевих фінансових ресурсів у МСБ та висока вартість кредитних ресурсів;
- відсутність систематизованої актуальної інформації для підприємців;
- відсутність системної роботи з проведення семінарів-тренінгів для підприємців;
- брак бізнес- партнерів;
- нестача інформації щодо потенційних ринків;
- дефіцит кваліфікованих трудових ресурсів;
- низька конкурентоспроможність МСП

Для подолання вищезазначених перешкод необхідне вироблення місцевої політики, спрямованої на створення сприятливого бізнес-середовища. Вироблення та реалізація такої політики можливе лише шляхом об'єднання зусиль влади, бізнес-асоціацій та підприємців.

Для вирішення вищезазначених проблем необхідно:

- створення середовища, яке сприяє нарощуванню підприємницького потенціалу через систему освіти;
- врахування інтересів МСП в процесі формування економічної політики, що передбачає три аспекти: інституційні основи, наявність механізмів удосконалення нормативно-правового середовища та оцінки регуляторного впливу на МСП;
- підтримка сільськогосподарського виробництва та інших несільськогосподарських видів діяльності;
- проведення семінарів та тренінгів з актуальних питань ведення підприємницької діяльності;
- надання своєчасної, достовірної та повної інформації суб'єктам малого підприємництва щодо змін у законодавстві, нормативних актів, прийнятих органом місцевого самоврядування;
- формування позитивного іміджу малого підприємництва.
- створення умов для широкого впровадження екологічно орієнтованих та органічних технологій ведення сільського господарства;
- створення майданчиків для ведення діалогу між владою і приватним сектором;
- сприяння в підвищенні кваліфікації кадрів і розвитку всіх форм інновацій;
- сприяння МСП в інтеграції в світові виробничо-збутові ланцюжки;
- співпраця МСП з проектами міжнародної технічної допомоги;
- сприяння розвитку жіночого підприємництва;
- залучення підприємців до виставок, ярмарок, бізнес – форумів;

Стратегічні та оперативні цілі були сформульовані під час засідання Робочої групи зі стратегічного планування 12 жовтня 2017 року.

Напрямок розвитку А. Розвиток екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій		
Стратегічні цілі		
А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	А.2. Підтримка сільськогоспвиробників та сільгосппереробки	А.3. Підтримка несільськогосподарських видів діяльності та залучення інвестицій
Оперативні цілі		
А.1.1. Створення реєстрів та баз нерухомості	А.2.1. Сприяння створенню фермерських господарств та кооперації	А.3.1. Сприяння створенню несільськогосподарського підприємництва
А.1.2. Створення інфраструктури підтримки бізнесу	А.2.2. Сприяння створенню сільськогоспвиробників та сільськогосппереробки	А.3.2. Маркетинг території та активна інвестиційна діяльність
А.1.3. Інформаційна підтримка підприємництва	А.2.3. Забезпечення ефективної логістики та комунікацій	А.3.3. Підготовка якісних інвестиційних продуктів
А.1.4. Удосконалення підготовки фахівців для малого бізнесу в сільській місцевості	А.2.5. Формування дієздатної мережі сільськогосподарських дорадчих служб	
А.1.5. Активний діалог ОМС, підприємництва та Асоціацій підтримки підприємництва		

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку А. Розвиток екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій

Стратегічна ціль А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу

Підтримку розвитку малого та середнього бізнесу здійснює орган місцевого самоврядування у партнерстві з інституціями місцевого економічного розвитку.

Перспективним напрямком підтримки підприємництва з боку інституцій місцевого розвитку є створення бізнес-центрів. Для підвищення рівня знань та зацікавленості підприємців бізнес-центри надають інформаційні, консультаційні, освітні та інші послуги. Для надання якісної інформації підприємцям необхідно постійно оновлювати базу даних про вільні виробничі потужності, об'єкти торгівлі, побутового обслуговування, водні ресурси та земельні ділянки, які можуть бути продані або передані в оренду суб'єктам господарювання для здійснення підприємницької діяльності.

Створення реєстрів: електронного реєстру громади, реєстру земельних ділянок та нерухомості, які можуть бути використаними для ведення підприємницької діяльності є основою подальшого розширення існуючого бізнесу та відкриття нових видів виробничої діяльності.

Розвиток малого та середнього підприємництва в значній мірі стримується нестачею підготовлених фахівців. Необхідно забезпечити розвиток системи навчальних послуг, підготовки і перепідготовки кадрів для підприємництва при районному центрі зайнятості. Для залучення безробітних, молоді, жінок та внутрішньо переміщених осіб до підприємницької діяльності надаватимуться професійні та інформаційні послуги. Для бажаючих відкрити власну справу продовжать роботу короткотермінові курси за програмою підприємець-початківець.

Конструктивний діалог має забезпечити створення та регулярні контакти об'єднання підприємців, представників державних органів, у тому числі митних, податкових, органів санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного контролю, селищної ради, а також недержавних інституцій підтримки МСП.

З метою формування позитивного відношення до підприємницької діяльності, зміцнення соціального статусу підприємництва, сприяння створенню нових і ефективному розвитку діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва планується проведення різних заходів для забезпечення оперативної взаємодії підприємницьких структур з органами влади, сприяння в організації громадських об'єднань малого та середнього бізнесу, сприяння розвитку молодіжного та жіночого підприємництва: залучення суб'єктів підприємництва до участі у бізнес форумах, круглих столах; залучення суб'єктів підприємництва до участі в ярмаркових та виставкових заходах; оперативна інформація в ЗМІ про діяльність органів з підтримки підприємництва, про досвід розвитку малих та середніх підприємств, про благодійні акції підприємців, проведення різних конкурсів серед підприємців. Все це забезпечить формування сприятливих соціальних умов і громадської думки та сприятиме активному залученню населення до підприємницької діяльності.

Оперативна ціль	Завдання/ проект
А.1.1. Створення реєстрів та баз нерухомості	<ol style="list-style-type: none">1. Проведення інвентаризації приміщень і будівель, створення відповідних реєстрів2. Інвентаризація земельних ділянок, створення реєстру вільних земельних ділянок, які можуть бути використаними в підприємницькій діяльності3. Оприлюднення створених реєстрів на офіційному сайті селищної ради, інших Інтернет-ресурсах
А.1.2. Створення інфраструктури підтримки бізнесу	<ol style="list-style-type: none">1. Створення консалтингового Центру підтримки для підприємництва2. «Вдалий початок» (розробка навчальної програми для підприємців – початківців, розробка бізнес-планів, фандрайзинг)3. Організація надання консультаційних, інформаційних, освітніх послуг для підприємців4. Консалтинг в сфері проектного менеджменту: допомога в розробці бізнес-проектів для МСБ5. Встановлення партнерства із Центром зайнятості, Асоціаціями підприємців, міжнародними донорськими організаціями

Оперативна ціль	Завдання/ проект
А.1.2. Інформаційна підтримка підприємництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення електронної платформи взаємодії із підприємцями (спеціалізована веб-сторінка на сайті, реєстри нерухомості, НПА тощо) 2. Створення та розміщення баз даних (реєстрів нерухомості) на веб-сторінці 3. Розміщення іншої інформації для підприємців на інтернет-ресурсах, в ЗМІ 4. Вивчення та поширення в ЗМІ, на інтернет-ресурсах «Історій успіху» ведення підприємницької діяльності 5. Популяризація джерел інформації щодо започаткування та ведення підприємницької діяльності
А.1.3. Удосконалення підготовки фахівців для малого бізнесу в сільській місцевості	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів із МСП, молоддю, представниками навчальних закладів, служби зайнятості 2. Підготовка рекомендацій та внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також оприлюднення вакансій 3. Підвищення рівня знань підприємців з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрейзингу, ЗЕД, управління інноваціями, енергоефективністю та конкурентоспроможністю, володіння іноземними мовами, спеціалізовані курси для жінок-підприємців 4. Проведення тренінгів для представників МСБ з питань «зеленого» туризму, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей споживання і виробництва 5. Проведення спільно із Центром зайнятості навчання або перенавчання фахівців для ведення підприємницької (підприємництво, перукарська справа, електрозварювальники, водії, користування комп'ютером)
А.1.4. Активний діалог ОМС, підприємництва та Асоціацій підтримки підприємництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення Координаційної ради з питань підприємництва при селищній раді 2. Проведення круглих столів з метою обговорення проблем підприємництва 3. Обговорення спільних проектів і програм розвитку громади, впровадження соціального партнерства 4. Відновлення активної роботи Асоціації підприємців

Стратегічна ціль А.2. Підтримка сільськогосподарських виробників та сільськогосподарської переробки

Стратегічний напрямок спрямований на підтримку стійкого економічного зростання на основі підвищення конкурентоздатності сільськогосподарських виробників та якості управління у аграрному секторі з залученням до нього ширшого спектру учасників економічної діяльності, що дасть змогу забезпечити належні джерела доходів для мешканців сільських територій.

Допомога з боку органів місцевого самоврядування може відбуватися у спільній підготовці проектів з переробки сільськогосподарської продукції для реалізації її на території громади та створення робочих місць, що сприятиме отриманню не тільки державної підтримки, але й залученню інвестиційних коштів в аграрний сектор.

Підтримка фермерських господарств відбуватиметься через організацію інформаційно-аналітичної мережі, що забезпечуватиме фермерам та їх партнерам можливість комунікації з питань придбання і використання виробничих ресурсів, реалізації продукції, участі в програмах підтримки, обміну досвідом, вирішення юридичних, фінансових та інших питань тощо.

Розбудова спроможностей для формування фермерських ланцюгів доданої вартості, що охоплюють виробництво сільгосппродукції, її переробку, зберігання, доступ до вигідних ринків збуту стане ефективним механізмом підтримки.

Необхідно організувати також локальні мережі освіти дорослого населення, створення системи професійної підготовки до сімейного господарювання та розвитку особистих селянських господарств, формування мереж передачі знань у сільському господарстві.

Створення сільськогосподарських кооперативів має великого значення для розвитку сільгоспвиробництва, оскільки це дозволить членам організації зберегти свою економічну незалежність та отримати усі переваги великого бізнесу: використання сучасних технологій, мінімізації витрат, доступ до зовнішнього фінансування та консультаційні послуги висококваліфікованих фахівців.

Необхідно запровадити на постійній основі проведення тренінгів, семінарів і курсів для керівників та працівників сільськогосподарських підприємств, фермерів, селян задля підвищення рівня їхніх кваліфікаційних знань про сільськогосподарську кооперацію, зміни нормативно-правового поля, що регулює їх діяльність, особливості ведення бухгалтерського обліку, оподаткування кооперативу та його членів, механізми державної підтримки тощо.

Оперативна ціль	Завдання/ проект
А.2.1. Сприяння створенню фермерських господарств та кооперації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення освітніх програм для фермерів та представників особистих селянських господарств 2. Допомога в отриманні державної підтримки на розвиток фермерських господарств через розробку бізнес-проектів 3. Організація інформаційно-аналітичної мережі, що забезпечуватиме фермерам та їх партнерам можливість комунікації з питань придбання і використання виробничих ресурсів, реалізації продукції 4. Вибір типу кооперативу: виробничий чи обслуговуючий кооператив 5. Консалтинг в оформленні документів та реєстрації кооперативу 6. Залучення державної підтримки для формування матеріально-технічної бази кооперативів 7. Поширення серед сільського населення науково- методичної літератури про кооперування 8. Кооперування дрібних і середніх (включаючи фермерські) господарств в усіх сферах діяльності (збуту, переробки, торгівлі, надання послуг тощо).
А.2.2. Сприяння створенню сільськогосподарських виробників та сільськогосподарської переробки (вирощування рослин, тваринництво, бджільництво, сільгосппереробка)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Консультаційна, інформаційна допомога з боку селищної ради в розробці бізнес-проектів 2. Консультаційна, інформаційна допомога в отриманні земельних ділянок та споруд для здійснення підприємницької діяльності в сфері сільгоспвиробництва та сільгосппереробки 3. Консультаційна, інформаційна допомога в отриманні державної підтримки, фандрайзинг 4. Реконструкція та створення пункту прийому та розфасовки меду від населення 5. Організація інформування сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення про кон'юнктуру аграрного ринку, переваги та ризики 6. Висвітлення у засобах масової інформації позитивного досвіду діяльності різних видів обслуговуючих кооперативів, поширення ідей кооперативного руху
А 2.3. Забезпечення ефективної логістики та комунікацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення агроринку: забудова земельної ділянки агроринку інфраструктурою: холодильні, складські та промислові і офісні приміщення, а також майданчики для торгівлі сільськогосподарською продукцією з автомобілів, живою худобою з контейнерів, виставкові площі, інша інфраструктура. 2. Розвиток мережі послуг для агровиробників, продавців, покупців: розміщення реклами і оголошень на сайті підприємства агроринку в розділі агроринок, дорадчо-консультаційні, юридичні послуги, пошук партнерів оптових продавців і покупців, маркетингові дослідження, підготовку оформлення договорів купівлі-продажу, юридичний супровід по виконанню угод 3. Створення нових маршрутів транспортного сполучення в населені пункти громади 4. Покриття сільської території швидкісним інтернетом та Wi-Fi зонами 5. Підвищення ІТ - грамотності селян та використання комунікаційних технологій в підвищення продуктивності особистих селянських господарств
А.2.4. Формування дієздатної мережі сільськогосподарських дорадчих служб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації сільськогосподарських дорадників, експертів – дорадників 2. Розширення зв'язків і налагодження співпраці з громадськими організаціями у здійсненні інформаційних та просвітницьких заходів 3. Проведення навчальних семінарів з питань сільськогосподарських технологій, агробізнесменеджменту та маркетингу, створення нових робочих місць на селі, сприяння самозайнятості й зайнятості сільського населення, розв'язання соціальних і побутових проблем у сільській місцевості, які можуть поєднуватись із проведенням

Оперативна ціль	Завдання/ проект
	<p>демонстраційних показів.</p> <p>4.Надання групових та індивідуальних дорадчих послуг (порад і консультацій) сільськогосподарським товаровиробникам та сільському населенню щодо розв'язання їх управлінських та ділових проблем, оптимізації бізнесу, підвищення прибутковості економічної діяльності, створення та діяльності обслуговуючих кооперативів, відгодівлі та штучного запліднення тварин, пенсійного забезпечення, оподаткування, збуту продукції тощо;</p>

Стратегічна ціль А 3. Підтримка несільськогосподарських видів діяльності та залучення інвестицій

Стимулювання зайнятості населення в сільській місцевості можливе поза сферою сільськогосподарського виробництва, включаючи розвиток сільського туризму, народних ремесел і промислів, підприємств сфери послуг, збору та переробки дикорослих ягід і грибів, вирощування лікарських рослин тощо.

Для розвитку такого підприємництва важливі фінансова підтримка на будь-яких пільгових умовах і адміністративна підтримка з боку органу місцевого самоврядування.

Орган місцевого самоврядування може надати допомогу у розробці зваженого бізнес-плану, що спирається на маркетингові дослідження, які дозволяють з необхідною точністю визначити можливі обсяги реалізації продукції за прийнятними виробничими цінами.

Також важлива консультаційна підтримка правильної організації нового бізнесу або реорганізації того, що є, щоб мінімізувати невинуваті і непередбачені витрати, добитися бажаного результату.

Необхідне ефективне рішення щодо питань виділення земельної ділянки під ведення цього бізнесу на основі вибору для багатьох виробництв найбільш прийнятних територій з урахуванням різних чинників (екології, близькості ресурсів, робочої сили тощо).

Підготовлення та проведення навчання основам диверсифікації господарської діяльності в сільській місцевості шляхом розвитку несільськогосподарського підприємництва (у тому числі надання соціально-побутових послуг, виробництво товарів першої необхідності, розвиток народних промисел, зеленого туризму тощо);

Транспортне забезпечення бізнесу, використання інформаційно-комунікаційних технологій, організація місць для зберігання товарів ефективна основа розвитку підприємництва.

Територіальний бренд, виступаючий важливим чинником просування території об'єднаної громади, спирається на економічний, соціокультурний потенціал території та природно-рекреаційні ресурси, а також бренди товарів і послуг, локалізовані в певній географічній місцевості.

Бренд території являє собою ментальну конструкцію, набір сприйнять в уяві споживача, є одним з найпотужніших інструментів комунікації з її цільовими аудиторіями. Брендінг території – це цілеспрямоване формування образу громади у свідомості громадян або світової громадськості.

Цілі та завдання брендінгу території – забезпечити довгострокове й вигідне позиціонування на конкурентному ринку, присутність бренду території в інформаційному просторі, впізнаваність бренду, приплив фінансових ресурсів на територію, трансляцію місцевих рішень та ініціатив в зовнішнє середовище.

Існує загальна веб-платформа, яку можна використовувати для залучення інвестора та діалогу з ним, розповсюдження інформації про громаду та його інвестиційні можливості –

сайт Білокуракинської об'єднаної територіальної громади <https://bilokurakynska-gromada.gov.ua>.

Важливим каналом промоції громади та інвестиційної діяльності є також форуми, фестивалі та міжнародна діяльність. Важливо, щоб делегації з громади брали участі у міжнародних візитах до інших країн та регіонів України для вивчення досвіду функціонування громад. В громаді необхідно проводити конференції, тренінги та круглі столи з інвестиційної тематики.

Важливим аспектом залучення інвестора є здійснення цільових бізнес-місій до інших країн світу та укладення угод про співпрацю.

Представники органу місцевого самоврядування, уповноважені здійснювати безпосередній контакт з інвестором, повинні не тільки досконало володіти інформацією щодо місцевого економічного розвитку, його стратегічних напрямів і перспектив, але враховувати професійну, ментальну, національну специфіку кожного потенційного інвестора. З іншого боку, успішна робота представників органу місцевого самоврядування з інвесторами є запорукою формування сприятливого інвестиційного клімату громади, чинником залучення додаткових інвестиційних ресурсів у його розвиток. Саме представники селищної ради здатні надати потенційному інвесторові необхідну підтримку.

Базовою умовою впровадження інвестиційної діяльності громади є володіння іноземною, насамперед англійською мовою, що також повинно мати місце серед програм підвищення кваліфікації персоналу.

Оперативна ціль	Завдання/проект
А.3.1. Сприяння створенню несільськогосподарського підприємництва в сільській місцевості (перукарня, пошив одягу, міні-пекарня, ремонт взуття, стоматологія тощо)	<ol style="list-style-type: none">1. Стимулювати розвиток привабливих для конкретної сільської території видів економічної діяльності шляхом розробки паспортів пріоритетних видів економічної діяльності села з урахуванням сильних та слабких сторін їхнього природно-ресурсного потенціалу, виробничо-ресурсного потенціалу, які враховували б специфіку конкретного села та ознайомити з ними потенційних інвесторів;2. Ініціювати державну підтримку фінансових та лізингових програм розвитку малого підприємництва на території сільських поселень для модернізації матеріально-технічної і техніко-технологічної бази суб'єктів реального сектору економіки з можливістю часткової компенсації вартості придбаного обладнання і устаткування за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів3. Допомога в розробці бізнес-проектів в сфері виробництва, фандрайзинг (міні-завод з виготовлення тротуарної плитки і вікон)4. Залучення ритейлових торгових мереж через проведення переговорів та надання нерухомості для здійснення підприємницької діяльності5. Організація мобільних пунктів надання послуг побутового обслуговування та громадського харчування в сільській місцевості (перукар, пошив одягу, продаж продовольчих товарів тощо)
А.3.2. Маркетинг території та активна інвестиційна діяльність	<ol style="list-style-type: none">1. Розробка Генеральних планів населених пунктів громади та схеми планування території громади з включенням інформації про стан довкілля: ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду та інші відомості, що становлять екологічну інформацію2. Розроблення Плану зонування3. Розробка маркетингової стратегії громади4. Розробка інвестиційного бренду громади5. Сформовано привабливий імідж території громади6. Підготовка промоматеріалів про громаду (буклет, відео-ролік)7. Встановлення ділових ефективних контактів із міжнародними донорськими організаціями, посольствами, консульствами8. Проведення Інвестиційних Форумів
А.3.3. Підготовка якісних інвестиційних продуктів	<ol style="list-style-type: none">1. Підготовка інвестиційних пропозицій (Каталог) та оприлюднення2. Розробка інвестиційних проектів3. Пошук фінансування (фандрайзинг)4. Залучення коштів міжнародної технічної допомоги та реалізація проектів МТД на території громади

4.2. Стратегічний напрям В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

Стратегічний напрямок було сформульовано на засіданні Робочої групи 03 жовтня 2017 року. Для визначення ключових проблем стратегічного напрямку В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада, Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Профіль громади, розроблений Українським Жіночим Фондом в рамках реалізації спільного з ООН компоненту «Мобілізація громад задля розширення можливостей Луганської та Донецької областей»;
3. Профіль громади підготовлений в рамках дослідження ПРООН;
4. Аналітичний звіт фокус-групових досліджень з питань місцевого розвитку та безпеки проведений проектом Програми розвитку ООН «Верховенство права та відновлення правосуддя у постраждалих від конфлікту громадах України» (ROL), що фінансується Урядом Нідерландів (UNDP), проведених протягом листопада – грудня 2016 року
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування;
6. Міські та регіональні галузеві програми

Результати фокус групового дослідження показали найважливіші проблеми громади за рейтингом (місця) за цим напрямком, а саме:

Смт. Білокуракине: соціальна інфраструктура - 1 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках – 5 місце.

с. Бунчуківка: запровадження заходів з енергозбереження – 2 місце.

с. Дем'янівка: працевлаштування - 2 місце, запровадження заходів з енергозбереження – 4 місце, проблеми з енерго-, газо-, водопостачанням – 5 місце.

с. Курячівка: соціальна інфраструктура – 2 місце, запровадження заходів з енергозбереження – 3 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках задовільний – 5 місце.

с. Лизине: запровадження заходів з енергозбереження – 3 місце, соціальна інфраструктура – 4 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках задовільний – 5 місце.

с. Нещеретове: запровадження заходів з енергозбереження – 3 місце, діяльність поліції – 5 місце.

с. Олександропіль: соціальна інфраструктура – 2 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках задовільний – 4 місце, проблеми з енерго-, газо-, водопостачанням – 5 місце.

с. Олексіївка: соціальна інфраструктура – 2 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках – 4 місце, діяльність поліції – 5 місце.

На стан комфортності та безпечності громади істотно впливає екологічний стан його території.

В результаті проведеного аналізу Профілю громади, результатів фокус-групового дослідження та SWOT - аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

Стратегічні проблеми

- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- через значний фізичний знос будівлі бюджетної сфери потребують термомодернізації;
- необхідність зниження споживання енергоносіїв в бюджетній сфері та житловому секторі громади через запровадження енергоефективних заходів;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- відсутній полігон ТПВ та наявність несанкціонованих звалищ ;
- незадовільний стан каналізаційної системи (колектори, трубопроводи, обладнання), що є потенційним джерелом забруднення;
- відсутня централізована система або знаходиться в незадовільному стані система

водозабезпечення в населених пунктах громади;

- відсутній громадський Центр безпеки громади;
- низький стан безпеки навчальних закладів;
- відсутні системи відеоспостереження;
- неякісний Інтернет-зв'язок та мобільний зв'язок в сільській місцевості громади;
- низький рівень знань населення щодо питань енергоефективності та екологічної освіти;
- необхідність профілактики соціальних захворювань (алкоголізм, наркоманія тощо)%
- відсутність лежачих поліцейських

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно здійснити наступні завдання:

- здійснення заходів з благоустрою території громади;
- проведення розчистки берегів річок та ставків, підтримання сприятливого гідро-екологічного режиму річки Уразова та ставків на території громади;
- розвиток велосипедної інфраструктури;
- оцінка рівня споживання енергоресурсів муніципальними будівлями громади та розробка економічно обґрунтованих заходів підвищення енергоефективності;
- впровадження енергоефективних заходів в господарство громади;
- покращення управління житловим фондом, створення нових та підтримки існуючих ОСББ;
- створення платформи для поширення інформаційних матеріалів для потенційних інвесторів та залучення коштів енергосервісних компаній;
- облаштування полігону ТПВ, влаштування сортувальної лінії, зони складування відходів з відповідною інфраструктурою;
- екологічно безпечне збирання та транспортування ТПВ на території громади;
- капітальний ремонт та реконструкція системи водозабезпечення та водовідведення в населених пунктах громади;
- екологічна та енергоефективна освіта населення, підготовка хаусмайстерів;
- відкриття громадського Центру безпеки в об'єднаній громаді (поліція, пожежна, видка);
- встановлення лежачих поліцейських;
- міжвідомча взаємодія ОМС, поліції, районний відділ сім'ї та молоді

Таким чином, цей стратегічний напрямок передбачає здійснення комплексу заходів щодо ефективного використання ресурсів громади, реформування житлово-комунального господарства, вдосконалення систем інженерних мереж за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат енергетичних і матеріальних ресурсів, забезпечення якісного стану логістичної інфраструктури, підвищення рівня загальної безпеки усієї території громади.

Щоб зробити громаду безпечною необхідно створити Громадський Центр безпеки та перенести життя вулиць на монітори і встановити відеокамери у громадських місцях та на вулицях громади.

Мешканці об'єднаної громади картографують навколишній життєвий простір та організують свій світ, позначаючи конкретні місця як функціональні (школа, бібліотека, дитячий майданчик) чи емоційно значимі (улюблений дворик чи кав'ярня, лавочка в парку). «Свій» простір можна окреслювати через власність, через приналежність, через емоційну прив'язаність. У першу чергу, з ним асоціюється власне помешкання, інколи – двір, місце праці, улюблений заклад або скверик. Але значною мірою усвідомлення простору громади відбувається через поняття «спільне» – спільне подвір'я, під'їзд, парк, мікрорайон, майданчик. І це є ресурс, який належить групі осіб, що може його використовувати на власний розсуд: або переслідуючи особисті інтереси, або враховуючи інтереси спільноти, або пасивно ігноруючи, або активно руйнуючи. Тому, стан відповідальності за спільні території у громаді безпосередньо залежить від активності їхніх «користувачів».

Створення якісного благоустрою через спільні дії також завдання даного стратегічного напрямку.

Стратегічні та оперативні цілі були сформульовані під час засідання Робочої групи зі стратегічного планування 12 жовтня 2017 року.

Напрямок розвитку В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада		
Стратегічні цілі		
В.1. Енергоефективне управління та інфраструктура	В.2. Чисте довкілля – якісний благоустрій	В.3. Громадська безпека території громади
Оперативні цілі		
В.1.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	В.2.1. Якісне водозабезпечення та водовідведення	В.3.1. Створення Громадського Центру безпеки
В.1.2. Проведення енергоаудитів та створення енергоефективних паспортів будівель комунальної власності	В.2.2. Створення комплексної системи поводження з ТПВ (збір, транспортування, утилізація ТПВ)	В.3.2. Встановлення систем відеоспостереження
В.1.3. Термомодернізація будівель комунальної власності	В.2.3. Ремонт доріг та тротуарів	В.3.3. Молодіжний громадський рух як основа превентивної діяльності протидії правопорушенням та проявам асоціальної поведінки в громаді
В.1.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	В.2.4. Створення ОСББ та управляючих компаній	В.3.4. Безпека руху, встановлення лежачих поліцейських, просвіта для дітей
В.1.5. Енергоефективна діалогова та освітня платформа (навчання енергоменеджерів, населення)	В.2.5. Екологічні акції та освіта	В.3.5. Активна безпекова діалогова платформа на базі партнерства селищної ради, поліції та громадськості
В.1.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	В.2.6. Благоустрій території, озеленення	
	В.2.7. Протиепізоотичний захист життя і здоров'я тварин від інфекційних, інвазійних та зооантропонозних захворювань на території громади	

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

Стратегічна ціль В 1. Енергоефективне управління та інфраструктура

Для організації системи аналізу за споживання енергоресурсів в громаді та прийняття рішень стосовно проведення енергоефективних заходів обов'язки головного енергоменеджера в Білокуракинській селищній раді покладені розпорядженням селищного голови за № 132/1 від 30.08.2017 року на спеціаліста I категорії з благоустрою та екологічної безпеки Рожко С.І.

Затверджена «Програма енергозбереження і розвитку житлово-комунального господарства по Білокуракинській селищній раді на 2016 – 2020 р.р.».

Активно впроваджуються енергоефективні заходи в будівлях соціальної інфраструктури за фінансової підтримки ПРООН, ЮНІСЕФ, представництва МОМ в Україні та ЮЕІСЕФ. А саме: 1) відремонтовано дитячий садок в селі Нещеретове (замінено вікна, двері, опалення); 2) замінені вікна та двері на енергозберігаючі, відремонтована каналізація; 3) здійснено капітальний ремонт будинку творчості; 4) здійснено капітальний ремонт та відкриття

логопедичних груп в 2 дитячих садках; 5) здійснено капітальний ремонт та відкриття логопедичної групи в 1 дитячих садках.

Подальше впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності сприятиме зменшенню споживання паливно-енергетичних ресурсів, що в свою чергу є запорукою зменшення шкідливих викидів в атмосферу та попередженню глобального потепління та змін клімату.

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про енергозбереження» від 01.07.1994 № 74/94-ВР джерелами фінансування заходів щодо ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів є Державний фонд енергозбереження, власні та позикові кошти підприємств, установ і організацій, Державний бюджет України, місцеві бюджети, а також інші джерела.

Фінансування заходів, що планується впроваджувати у Білокуракинській об'єднаній територіальній громаді у період до 2028 року, передбачається здійснювати з наступних джерел:

- місцевий бюджет;
- бюджети інших рівнів (обласний, державний);
- власні кошти підприємств, організацій та фізичних осіб;
- міжнародні та вітчизняні кредитні фонди;
- кошти, отримані від економії енергоресурсів внаслідок зниження рівня енергоспоживання;
- спонсорські кошти;
- державні та міжнародні цільові програми, гранти.

Оперативна ціль	Завдання / проект
В.1.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	1. Формування структури енергетичного менеджменту, фахова освіта та підготовка енергоменеджерів 2. Впровадження інформаційної системи енергомоніторингу через встановлення відповідного програмного забезпечення 3. Розробка стратегічної енергоефективної програми – Плану дій сталого енергетичного розвитку (енергетичний план громади)
В.1.2. Проведення енергоаудитів та створення енергоефективних паспортів будівель комунальної власності	1. Розробка енергоаудитів будівель сфери освіти, культури та охорони здоров'я відповідно до ДБН В.2.6-31:2016 «Теплова ізоляція будівель». 2. Розробка енергопаспортів відповідно до ДБН В.2.6-31:2016 «Теплова ізоляція будівель»
В.1.3. Термомодернізація будівель комунальної власності	1. Підготовка проектних пропозицій на розгляд ФДРР та інших державних та донорських фондів та фінансових організацій для отримання фінансування на реалізацію енергоефективних заходів в будівлях. 2. Капітальний ремонт Білокуракинської загально-освітньої школи № 2 в смт. Білокуракине з термомодернізаційним ефектом (капітальний ремонт системи опалення, утеплення покрівлі, утеплення фасаду нової частини шкільної будівлі) 3. Капітальний ремонт з термомодернізаційним ефектом будівлі ДНЗ "Берізка" в смт. Білокуракине 4. Капітальний ремонт з термомодернізаційним ефектом будівлі ДНЗ "Сонечко" в смт. Білокуракине 5. Проведення капітального ремонту комунальної установи Білокуракинської дитячо-юнацької спортивної школи 6. Заміна вікон та дверей, встановлення електроопалення та покращення матеріально-технічного забезпечення сільського будинку культури с. Нецеретове 7. Проведення термомодернізації інших будівель комунальної форми власності
В.1.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	1. Запровадження енергоефективного обладнання та модернізація вуличного освітлення в населених пунктах громади 2. Збільшення площі покриття зовнішнього освітлення із використанням енергоефективного обладнання
В.1.5. Енергоефективна	1. Створення Дорадчої ради з питань енергоефективності при

Оперативна ціль	Завдання / проект
діалогова та освітня платформа (навчання енергоменеджерів, населення)	<ul style="list-style-type: none"> селищній раді 2. Проведення навчальних заходів з питань енергоефективності для енергоменеджерів та населення 3. Запровадження просвітницьких компаній щодо запровадження кредитних механізмів енергоефективності для населення «Теплі кредити» 4. Проектний менеджмент в сфері енергоефективності, залучення міжнародної технічної допомоги для впровадження енергоефективних проектів в житлових будівлях
В.1.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	<ul style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція котельних із запровадженням енергоефективного обладнання та альтернативних джерел енергії 2. Втілення обладнання на альтернативних джерелах енергії 3. Переобладнання шкільної котельні ЗОШ № 1 в смт. Білокуракине із застосуванням енергоефективних технологій

Стратегічна ціль В 2. Чисте довкілля – якісний благоустрій

Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел викидів по населеним пунктам Білокуракинської територіальної громади за період з 2000 року значно знизився завдяки, перш за все тому, що перестав працювати Білокуракинський молокозавод, практично перестав функціонувати Асфальтобетонний завод. Ступінь зменшення забруднення атмосферного повітря пов'язаний також з впровадженням на підприємствах та організаціях енергозберігаючого та ресурсозберігаючого обладнання.

В основному, суб'єкти господарювання здійснюють незначні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що суттєво не впливає на стан атмосферного повітря.

Аналіз забруднення атмосферного повітря стаціонарними та пересувними джерелами викидів показує, що головним забруднювачем атмосферного повітря в селищі є автотранспорт. До складу забруднюючих речовин, що викидаються автотранспортом, входять: оксид вуглецю; окисли азоту; вуглеводні; свинець; бенз(а)пирен; сажа, формальдегід (при роботі на природному газі) та інші недиференційовані за складом речовини.

Також атмосферне повітря забруднюється біогазом, що надходить з полігону твердих побутових відходів, який розташований на виїзді в село Бунчуківка і який займає територію 2444 га. У тілі полігону постійно утворюється біогаз, який при виході на поверхню забруднює атмосферне повітря і є озоноруйнівною речовиною. Також при виході з тіла полігону на поверхню він може самозайматися і спричинити горіння відходів (поліетиленових, пластикових та інших горючих компонентів відходів). Системою збору та утилізації біогазу полігон не обладнаний.

Також атмосферне повітря забруднюється речовинами, що викидаються в атмосферне повітря при згоранні палива (газу, мазуту тощо), яке використовується для роботи автономної системи опалення (котла) для опалення будівлі.

Джерелом водопостачання є підземні води, які не мають природної захищеності від забруднення.

Погіршення якості підземних вод має техногенний характер (забруднення ґрунтів та підземних вод в результаті викидів та скидів забруднюючих речовин, захоронення відходів, дренавання господарсько фекальних вод у підземні водні горизонти при поривах каналізаційних колекторів та з вигрібних ям приватних будинків) та природний характер (хімічний склад ґрунтів, у яких залягають підземні води).

Вода підземних джерел не відповідає вимогам ГОСТу 2874/82 «Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством» згідно з п.2.24-171-10 та СанПіН

№ 136/1940 «Вода питна. Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання» за наступними показниками: жорсткість та сухий залишок. Подачу води здійснює підприємство, що добуває та подає населенню воду (Білокуракинська дільниця Відокремленого підрозділу ОКП «Старобільськвода», деякі сільськогосподарські товариства), має дозвіл Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Луганській області.

Для централізованого водопостачання смт.Білокуракине експлуатується 3 водозабори підземних вод: насосні станції №№ 1, 2, 3.

На балансі Білокуракинської дільниці ОКП «Старобільськвода», яке здійснює на території смт.Білокуракине господарську діяльність із централізованого водопостачання та водовідведення, нараховується 18,6 км водопровідних мереж, 104 вуличних колодязя, та 12,0 км каналізаційних мереж, середній знос яких складає 70 %. На очисні споруди перекачується 250 м3 скидів щодоби.

На території сіл Нещеретове, Паньківка, Луб'янка, Курячівка та селища Білокуракине протікає річка Біла. На території сіл Бунчуківка, Паньківка, Цілуйкове протікає річка Козинка. Гідрологічний стан річок задовільний

Стоки до річки Білої формуються, в основному, за рахунок дощових та талих вод, що надходять з територій населених пунктів і сільськогосподарських угідь, очищених і недостатньо очищених стоків підприємств.

На території селища Білокуракине скид стічних вод в поверхневі води здійснюють у бокові осушувальні канали р.Білої.

Якісні санітарно-бактеріологічні показники води в річці Білій відповідають нормам ДСТУ. Річка Біла впадає в р.Айдар м.Старобільська. Проточна вода характеризується як якісна, в побуті жителів громади не використовується. Основна задача р.Білої – регулювання рівня води, в тому числі і підґрунтових вод.

Для експлуатації та обслуговування автомобілів у громаді функціонує одне Автотранспортне підприємство.

Оперативна ціль	Завдання / проект
В.2.1. Якісне водопостачання та водовідведення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Будівництво та відновлення системи водопостачання в населених пунктах громади з метою забезпечення населення якісною питною водою. 2. Ремонт водонапірних башт 3. Капітальний ремонт та модернізація колекторів та каналізаційної системи 4. Реставрація та очищення колодязів в селах Попівка, Рудове та інших
В.2.2. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка Концепції поводження з ТПВ на території Білокуракинської об'єднаної територіальної громади 2. Упорядкування полігону для захоронення твердих побутових відходів (ТПВ) у смт.Білокуракине 3. Капітальний ремонт під'їзних шляхів до полігону ТПВ 4. Встановлення сортувальної лінії 5. Розроблення і запровадження схем санітарного очищення в населених пунктах громади
В.2.3.Ремонт доріг та тротуарів	<ol style="list-style-type: none"> 1.Визначення реєстру пріоритетності проведення капітальних ремонтних робіт доріг та тротуарів 2.Розробка ПКД 3.Проведення ремонтних робіт доріг: вул. Робочий, вул. Криничний, вул. Центральна, вул. Слов'янська, вул.ім. О.Рудяшка, вул. Підгірна 4.Проведення ремонтних робіт тротуарів: вул. Історична, вул.Центральна, кв. Миру від б. №4 до б. № 8
В.2.4.Створення ОСББ та управляючих компаній	<ol style="list-style-type: none"> 1.Сприяння створенню нових ОСББ (системна інформаційна компанія в ЗМІ, на зборах мешканців будинку, інших публічних заходах) 2.Залучення до управління ОСББ управляючих компаній

Оперативна ціль	Завдання / проект
	3.Розроблення та погодження заходів щодо проведення капітального ремонту житлових будинків, в яких створено об'єднання співвласників багатоквартирних будинків 4.Створення Асоціації ОСББ 5.Організація системного навчання ініціативних груп та функціонуючих ОСББ питанням створення, реєстрації ОСББ, основам фінансово-господарської діяльності. 6.Залучення донорської технічної допомоги
В.2.5.Екологічні акції та освіта	1. Запровадження циклу лекцій і воркшопів екологічного напрямку, Дні енергії 2. Розроблення навчальних програм та запровадження в освітній процес екологічної освіти та освіти для збалансованого розвитку 3.Проведення екологічних акцій очищення берегів річок, території лісосмуг тощо
В.2.6. Благоустрій території, озеленення	1. Реконструкція адміністративної будівлі з допоміжними будівлями та спорудами під комунальне підприємство «Білокуракине-комунсервіс» 2. Придбання трактора, косарки та катка для обслуговування доріг комунальної власності та благоустрою комунальним підприємством «Білокуракине-комунсервіс» 3. Придбання та посадка зелених насаджень (дерева та кущі) 4. Облаштування клумб, вуличних вазонів, фонтанів, декоративних та ігрових скульптур, огорож, воріт тощо 5. Боротьба з карантинними рослинами
В.2.7. Протиепізоотичний захист життя і здоров'я тварин від інфекційних, інвазійних та зооантропонозних захворювань на території громади	1.Забезпечення ветеринарно-санітарного, епізоотичного благополуччя, охорона території населених пунктів Білокуракинської селищної ради від занесення з інших регіонів або держав збудників хвороб тварин 2.Забезпечення оцінки безпечності харчових продуктів тваринного походження та інших об'єктів ветеринарно-санітарного контролю і нагляду, надання адміністративних послуг, проведення діагностичних досліджень, щеплень і лікувально-профілактичних заходів по профілактиці заразних хвороб тварин 3.Проведення ветеринарно-санітарних робіт та здійснення заходів з локалізації та ліквідації інфекційних та інвазійних хвороб тварин у виявлених неблагополучних пунктах

Стратегічна ціль В 3. Громадська безпека території громади

Безпека громадян – найголовніша стратегічна ціль об'єднаних громад. Тому створення Центру безпеки громадян – це вже зовсім нова якість послуги, яку надає Державна служба України з надзвичайних ситуацій, на рівні громади. Це можливість і спроможність громади повноцінно забезпечити життя своїх мешканців. Це комплексний підхід – у кожному такому Центрі буде розміщено пожежне депо, кабінет дільничного офіцера поліції, за необхідності фельдшерсько-акушерські пункти.

Активний діалог в громаді започаткований на базі робочої групи з безпеки як дорадчо-консультативного органу та впровадження заходів із взаємодії поліції, ДСНС, ДМС з громадою на партнерських засадах надає змогу не тільки підвищити рівень охорони громадського правопорядку в громаді, але й проводити профілактичну роботу запобігання правопорушень, боротьби із соціальними захворюваннями, підтримувати молодіжний рух, орієнтований на допомогу поліції в превентивній та профілактичній діяльності («Ліга молодих поліцейських»), відновлювати громадські формування для охорони громадського порядку.

Застосування додаткових технічних засобів та встановлення, наприклад, лежачих поліцейських покращить безпеку дорожнього руху.

А встановлення системи відеоспостереження на вулицях громади позитивно впливатиме на запобігання правопорушенням громадського правопорядку.

Оперативна ціль	Завдання / проект
В.3.1. Створення Громадського Центру безпеки	<ol style="list-style-type: none"> 1.Будівництво Центру безпеки (блок пожежного депо, дільничний поліцейський блок, швидка допомога, адміністративно-побутовий та гаражний блок) 2.Облаштування системи водопостачання та водовідведення, електропостачання, каналізаційних мереж та пожежогасіння. 3.Улаштування системи оповіщення та управління евакуацією для об'єкта «Центр громадської безпеки». 4.Улаштування охоронно-пожежної сигналізації та системи зв'язку для об'єкта «Центр громадської безпеки». 5.Благоустрій та озеленення території 6.Придбання пожежного автомобілю та інших технічних засобів 7. Проведення інформаційної кампанії органу місцевого самоврядування, підприємств, організацій, установ і населення з питань техногенної та пожежної безпеки.
В.3.2. Встановлення систем відеоспостереження	<ol style="list-style-type: none"> 1.Монтаж пересувної телевізійної камери кольорового телебачення 2.Монтаж пристрою цифрової реєстрації 3.Встановлення відбивача оптико-фото-електричного, що регулюється 4. Монтаж муфт, встановлення антивандального ящика 5.Монтаж пристрою відео-контрольного кольорового телебачення 6.Монтаж у штепсельні роз'єми радіочастотного коаксіального імпульсного кабеля, встановлення плати різноманітного призначення із підготовленням місця установлення (жорсткий диск) 7.Монтаж акумулятора кислотного стаціонарного С-1, СК-1 8.Оброблення ВЧ коаксіального кабеля із суцільною ізоляцією в рознімання типів БТС, РТС, СР, БС, РС, РД.
В.3.3. Молодіжний громадський рух як основа превентивної діяльності протидії правопорушенням та проявам асоціальної поведінки в громаді	<ol style="list-style-type: none"> 1.Створення Ліги майбутніх поліцейських з метою сприяння територіальним органам Головного управління Національної поліції в Луганській області) в роботі по попередженню бездоглядності і правопорушень серед підлітків і молоді 2. Проведення роботи по вивченню діяльності поліцейських та учасників бойових дій, організація з ними зустрічей проведення індивідуально-профілактичної роботи з підлітками, які схильні до протиправної поведінки, за принципом «рівний навчає рівного»; 3.Організація спільно з відповідними органами, відвідування учнями шкіл судових процесів відносно неповнолітніх, а також екскурсії до установ пенітенціарної служби 4.Відновлення громадських формувань для охорони громадського порядку
В.3.4. Безпека руху, встановлення лежачих поліцейських, просвіта для дітей	<ol style="list-style-type: none"> 1.Встановлення лежачих поліцейських в небезпечних місцях, біля навчальних закладів 2. Створення дитячого автостійки з дорожніми знаками для просвіти дітей правилам дорожнього руху: закупівля обладнання (дорожні знаки, авто, світлофори), проведення громадськими активістами та викладачами дитсадків, шкіл просвітницьких заходів для дітей, де будуть розглянуті різні випадки з дорожньо-транспортних ситуацій, аби забезпечити безпеку своєму життю
В.3.5.Активна безпекова діалогова платформа на базі партнерства селищної ради, поліції та громадськості	<ol style="list-style-type: none"> 1.Започаткування практики проведення засідань Робочої групи з безпеки із залученням представників правоохоронних органів, селищної ради, громадських організацій та активістів, представників правозахисних структур громади та району для забезпечення найвищого рівня взаємодії усіх зацікавлених сторін 2. Регулярні залучення представників поліції до публічних виступів на засіданнях Робочої групи 3.Інформування громади про розповсюджені види правопорушень та заходи з їх запобігання 4.Формування доповідей щодо стану безпеки в громаді представниками правоохоронних структур на основі зазначеної вище методики 5.Просвітницька кампанія

4.3. Стратегічний напрям С. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективне врядування

Цілісний гуманітарний простір громади є середовищем, завдяки якому виробляється та функціонує система ідей, цінностей, ідеалів, що впливають на свідомість людей, і, таким чином, визначаються напрями поступу нації та держави.

Саме тому так послідовно, цілеспрямовано розбудовують і захищають від різноманітних впливів свій власний гуманітарний простір розвинені держави світу, або ті, що претендують бути такими. Його цілісність виступає запорукою національної безпеки, суверенітету та територіальної цілісності країни. Цей складний духовно-ціннісний комплекс формується взаємодією систем освіти, культури, виховання, засобів масової інформації, у цьому просторі функціонує історична пам'ять.

Гуманітарна сфера – це передусім смислотворча, ідейна, ціннісна сфера. Гуманітарний простір охоплює сфери мистецької, культурно-просвітницької, культурно-дозвілєвої діяльності (професійної та аматорської), ефірний простір електронних мас-медіа, національний та регіональний ринок друкованих ЗМІ, книговидання та книгорозповсюдження, інші культурно-мистецькі продукти та послуги, а також сфери освіти, науки, діяльність структур громадянського суспільства, охорона здоров'я.

Здорова громада та соціальний захист також забезпечує цілісність соціально-гуманітарного простору громади.

Стратегічний напрямок було сформульовано на засіданні Робочої групи 03 жовтня 2017 року.

Для визначення ключових проблем стратегічного напрямку «С. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективне врядування», Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Профіль громади, розроблений Українським Жіночим Фондом в рамках реалізації спільного з ООН компоненту «Мобілізація громад задля розширення можливостей Луганської та Донецької областей»;
3. Профіль громади підготовлений в рамках дослідження ПРООН;
4. Аналітичний звіт підготовлений на основі фокус-групового соціологічного дослідження проведеного 25.01.2017 року за сприяння проекту «Верховенство права та відновлення правосуддя у постраждалих від конфлікту громадах України» (ROL), що фінансується Урядом Королівства Нідерланди, Європейським Союзом та Програмою Розвитку ООН (
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування
6. Міські та регіональні галузеві програми

Фокус-групове дослідження за сприяння Проекту «Верховенство права та відновлення правосуддя у постраждалих від конфлікту громадах України» (ROL) , що фінансується Урядом Королівства Нідерланди, Європейським Союзом та Програмою Розвитку ООН (UNDP), проведене протягом листопада – грудня 2016 року у Білокуракинській ОТГ за участі:

1. Фокус- група смт. Білокуракине (населення – 6934 чол.): 11 учасників.
2. Фокус- група с. Олександропіль (населення – 367 чол.): 15 учасників.
3. Фокус- група с. Курячівка (населення – 553 чол.): 13 учасників.
4. Фокус- група с. Лізине (населення – 454 чол.): 15 учасників.
5. Фокус- група с. Нещеретове (населення – 1243 чол.): 16 учасників.
6. Фокус- група с. Олексіївка (населення – 553 чол.): 11 учасників.

7. Фокус- група с.Бунчуківка (населення – 355 чол.): 9 учасників.

8. Фокус- група с.Дем'янівка (населення – 355 чол.): 18 учасників.

1. Найактуальніші для населених пунктів громади виявлені проблеми мають найвищі позиції в рейтингу, а саме:

- робота медичних установ;
- створення умов для розвитку дозвілля і спорту молоді та дітей;
- соціальна інфраструктура потребує поліпшення та ремонту, відновлення обладнання, освітлення вулиць в дитячих садочках, школах в інших публічних місцях

2. З питання роботи медичних закладів визначені проблеми: серед медичних працівників визначена велика кількість пенсіонерів, рівень кваліфікації низький, відсутні лікарі вузької спеціалізації, відсутні пологовий будинок, відсутні лабораторії, старе обладнання (флюорограф).

3. З питань молоді, спорту та дозвілля визначені проблеми: відсутність стадіону, відсутні місця для дозвілля молоді, після 18.00 працюють тільки бари, відсутні різноманітні спортивні заклади.

По населеним пунктам проблеми розподілилися за наступним рейтингом:

Смт. Білокуракине: соціальна інфраструктура – 1 місце, проблеми куріння/вживання алкоголю/наркоманії/насильства – 3 місце, робота медичних установ – 4 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках – 5 місце

с. Бунчуківка; умови для розвитку та дозвілля дітей та молоді – 3 місце, робота медичних установ - 4 місце, доступ до безоплатної вторинної правової допомоги – 5 місце.

с.Дем'янівка: соціальна інфраструктура – 1 місце, доступ до безоплатної вторинної правової допомоги – 3 місце.

с.Курячівка: соціальна інфраструктура – 2 місце, умови для розвитку та дозвілля дітей та молоді – 4 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках задовільний – 5 місце.

с.Лизине: умови для розвитку та дозвілля дітей та молоді – 1 місце, соціальна інфраструктура – 4 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках задовільний – 5 місце.

с.Нещеретове: умови для розвитку та дозвілля дітей та молоді – 2 місце, робота медичних установ – 4 місце.

с.Олександропіль: соціальна інфраструктура – 2 місце, робота медичних установ – 3 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках задовільний – 4 місце.

с.Олексіївка: доступ до безоплатної вторинної правової допомоги – 1 місце, соціальна інфраструктура – 2 місце, стан безпеки в школах та дитячих садках – 4 місце.

В результаті проведеного аналізу Профілю громади, результатів фокус-групового дослідження та SWOT - аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку С. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективно врядування.

Стратегічні проблеми

- заклади охорони здоров'я не передані із спільної власності територіальних громад району у власність громади;
- низька якість медичного забезпечення;
- дефіцит медичних закладів, кваліфікованого медичного персоналу;
- низька оснащеність медичних закладів сучасним обладнанням;
- відсутня опорна школа;
- нестача кваліфікованих вчителів і технічного обладнання в освітніх закладах;
- не всі сільські школи підключені до мережі інтернет;

- низький рівень комп'ютеризації та інформатизації сільських шкіл;
- низька забезпеченість об'єктами культурного призначення;
- незадовільна матеріально-технічна база бібліотек, застарілий книжковий фонд;
- високий рівень пияцтва, в т.ч., підліткового, вживання психоактивних речовин, асоціальної поведінки серед молоді;
- відсутність спортивної інфраструктури в сільській місцевості;
- відсутність ЦНАП в об'єднаній територіальній громаді;
- відсутність ґендерно-орієнтованих програм та бюджету;
- відсутність запровадженого партисипативного бюджету;
- низька активність громади;
- наявність випадків ґендерно-зумовленого насильства;
- низький рівень доступності інфраструктури для людей із інвалідністю;
- велика кількість ВПО, які не інтегровані в суспільне життя громади;
- обмежений доступ жіночого населення до розподілу ресурсів та управління громадою;
- відсутність місцевого радіо- та телебачення;
- невелика кількість жінок обіймає керівні посади;
- відсутність знань серед вразливих груп, жінок щодо своїх прав та інструментів їх відстоювання;
- відсутні місцеві програми підтримки ВПО
- недостатня ефективність комунікацій та співпраці влади, громади та бізнесу;
- слабкий рівень інформування мешканців про роботу органу місцевого самоврядування;
- низький рівень залучення людей з інвалідністю до соціально-економічного життя громади

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- будівництво, реконструкція, проведення ремонту, оснащення обладнанням, автотранспортом і засобами зв'язку та забезпечення висококваліфікованими кадрами лікарських амбулаторій та фельдшерсько-акушерських пунктів;
- комп'ютеризація та інформатизація загальноосвітніх навчальних закладів;
- організація опорної школи, відповідне матеріально-технічне оснащення та закупівля шкільних автобусів;
- забезпечення Інтернетом закладів освіти, культури та охорони здоров'я, розвиток телемедицини;
- розвиток мережі сільських бібліотек, закладів культури;
- створення навчально-просвітницьких майданчиків для проведення зібрань, обговорення важливих питань життєдіяльності об'єднань громадян;
- створення постійно діючого батьківського лекторію;
- проведення інформаційних компаній, впровадження інформаційних порталів, створення громадського радіо;
- включення людей з інвалідністю до культурно-мистецького життя громади;
- реалізація молодіжних проектів;
- пропагування здорового способу життя, відродження та розвиток різноманітних видів спорту;
- забезпечено доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн;
- встановлення міжнаціональних та міжкультурних зв'язків через молодіжні обміни, відеоконференції, молодіжні зібрання, конкурси та вікторини.

Стратегічні та оперативні цілі були сформульовані під час засідання Робочої групи зі стратегічного планування 12 жовтня 2017 року.

Напрямок розвитку С. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективне врядування

Стратегічні цілі

С.1. Ефективне врядування – якісні послуги

С.2. Креативний освітній та культурний простір

С.3. Здорова громада

Оперативні цілі

С.1.1. Ефективна організаційна структура ОМС та управління ресурсами громади

С.2.1. Створення комфортного освітнього простору на базі опорної школи

С.2.1. Розбудова мережі сучасних амбулаторій та ФАПів

С.1.2. Створення Центру надання адміністративних послуг

С.2.2. Розбудова сучасних клубних закладів та розвиток культурних цінностей

С.2.2. Здоровий спосіб життя, профілактика соціальних захворювань

С.1.3. Ефективна система комунікації із громадою

С.2.3. Новітня бібліотека

С.2.3. Розбудова мережі сучасних спортивних закладів та споруд

С.1.4. Запровадження партисипативного бюджету

С.2.4. Інклюзивна освіта

С.1.5. Розширення меж ОТГ, приєднання

С.4.1. Створення Єдиного соціального вікна

С.4.2. Створення умов для реалізації творчих здібностей людей із інвалідністю

С.4.3. Платформа взаємодопомоги з питань профілактики та протидії гендерно – зумовленому насильству

С.4.4. Жінки – агенти змін

С.4.5. Гендерно-орієнтоване бюджетування та планування

С.4.6. Рівний доступ до правосуддя, у тому числі вразливих груп населення

С.4. Громада задоволення особливих потреб та розширення можливостей жінок в системі управління громадою

Стратегічна ціль С 1. Ефективне врядування – якісні послуги

В зв'язку із поступовим прийняттям у власність громади соціальних об'єктів від районної ради (освіта, охорона здоров'я, культура тощо) повноваження ОТГ в даних сферах будуть збільшуватися. В результаті створення ефективних органів управління громадою на підставі ефективної структури виконавчих органів селищної ради та побудованої системи комунікацій із громадою – основне завдання, яке вимагають процеси децентралізації влади та демократизації суспільства.

Управління громадою це, в першу чергу, прийняття рішень та процес імплементації таких рішень формальним суб'єктом врядування, а саме органом місцевого самоврядування, представленим селищною радою, виконкомом та селищним головою.

Належне врядування має вісім основних характеристик. Ними є 1) участь, 2) орієнтація на консенсус, 3) відповідальність (підзвітність), 4) прозорість, 5) належне реагування, 6) ефективність та результативність, 6) рівність та врахування інтересів і 7) відповідність принципу верховенства права. Воно засвідчує, що корупція є мінімізованою, погляди меншості враховано та голоси найбільш незахищених верств суспільства почуто при прийнятті рішень. Воно також є відповідним до існуючих та майбутніх потреб суспільства.

Впровадження Геоінформаційної системи, що призначена для візуалізації та аналізу даних на основі картографічної основи, значно покращить ефективність управління ресурсами ОТГ. Запровадження партисипативного бюджету, розширення каналів комунікації із громадою, залучення громадськості до прийняття рішень покращить прозорість та належне реагування, забезпечить рівність та врахування інтересів усіх категорій громадян.

Участь чоловіків та жінок стане також ключовим наріжним каменем належного урядування. Участь може бути як прямою, так і опосередкованою через легітимізовані громадські інституції та представників, що забезпечить баланс різних інтересів в суспільстві з метою досягнення загального консенсусу щодо найкращого інтересу всієї спільноти, та засобів його досягнення.

Належне врядування вимагає аби всі групи, в тому числі найбільш незахищені, мали можливість вдосконалювати та підтримувати свій добробут.

Створення сучасних Центрів надання адміністративних послуг забезпечить якісне надання послуг усім категоріям громадян.

Відповідальність (підзвітність) є ключовою умовою належного урядування. Не лише урядові інституції, а й приватний сектор і організація громадянського суспільства мають бути відповідальними (підзвітними) громадськості та їх інституціалізованим представництвом.

Оперативна ціль	Завдання / проект
D.1.1. Ефективна організаційна структура ОМС та управління ресурсами громади	<ol style="list-style-type: none"> 1. Затвердження ефективної структури та штатного розпису виконавчих органів селищної ради 2. Затвердження Положень про відділи та посадових інструкцій 3. Впровадження програмно-цільового методу бюджетування 4. Запровадження Геоінформаційної системи для візуалізації та аналізу даних на основі картографічної основи з метою ефективної системи управління ресурсами
D.1.2. Створення сучасного Центру надання адміністративних послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір приміщення для розміщення ЦНАП по максимальній близькості до суб'єктів надання дозвільних документів та оптимальним розміром витрат для проведення реконструкції внутрішніх приміщень та самої будівлі: адреса смт. Білокуракине, вул. Центральна, буд. 63а. 2. Реконструкція внутрішніх приміщень під ЦНАП 3. Влаштування архіву 4. Обладнання паливної з енергозберігаючим котлом 5. Влаштування туалету із доступом осіб з обмеженими можливостями 6. Ремонт фасаду з теплоізоляцією та оздобленням 7. Благоустрій прилеглої території 8. Облаштування пандуса; 9. Встановлення енергозберігаючих вікон та дверей 10. Придбання меблів, комп'ютерного обладнання 11. Навчання персоналу з метою якісного обслуговування громадян
C.1.3. Ефективна система комунікації із громадою	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення Громадської ради при селищній раді за участі інституцій громадянського суспільства, ініціативних груп та підприємців, шкіл та дитячих садочків тощо 2. Підтримка ініціатив жіночих груп самопомогі, створених в населених пунктах громади в рамках компоненту «Мобілізація громад задля розширення можливостей Луганської та Донецької областей», який реалізує Український жіночий Фонд 3. Обговорення проблемних питань, проектів, програм розвитку громади та проведення круглих столів 4. Організація опитувань, навчальних заходів, розробка спільних проектів 5. Проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади
D.1.4. Запровадження партисипативного бюджету	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка та затвердження Програми партисипативного (громадського) бюджету 2. Внесення змін до селищного бюджету в частині виділення коштів на Програму громадського бюджету 3. Оголошення конкурсу про збір проектних пропозицій 4. Створення комісії по відборі проектних пропозицій та оголошення переможців 5. Реалізація проектів 6. Моніторинг та оцінка реалізації проектів
D.1.5. Розширення межі ОТГ, доприєднання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Доприєднання сільських рад до Білокуракинської об'єднаної територіальної громади у відповідності до Перспективного плану формування територій громад Луганської області, затвердженого головою Луганської обласної

Оперативна ціль	Завдання / проект
	військово-цивільної адміністрації 2. Ініціювання добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад 3. Підготовка проекту рішення про добровільне приєднання до об'єднаної територіальної громади 4. Оголошення Центральною виборчою комісією рішення про призначення додаткових виборів в селищну раду об'єднаної територіальної громади депутатів від територіальної громади, що приєднується. 5. Припинення повноважень сільського, селищного голови територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади 6. Здійснення повноважень старост сільськими головами територіальних громад, що приєдналися до об'єднаної територіальної громади на період повноважень ради об'єднаної територіальної громади цього скликання.

Стратегічна ціль С 2. Креативний освітній та культурний простір

Створити повноцінний комфортний освітній простір – головне завдання Білокуракинської об'єднаної територіальної громади.

Комфортний освітній простір передбачає облаштування та технічне забезпечення шкіл та наповнення навчального процесу. На початковому етапі необхідно будувати освітній простір на базі опорних школах. Опорні школи мають стати взірцем комфортності через проведення будівельних робіт (реконструкція, капітальний ремонт із запровадженням енергоефективних заходів), встановлення обладнання та програмного забезпечення, проведення швидкісного інтернету, Wi-Fi, створення умов для інклюзивного навчання, ремонт під'їзних доріг до навчальних закладів, створення безбар'єрного простору в таких закладах.

Нова українська школа буде співпрацювати з позашкільними закладами освіти, враховувати індивідуальні здібності дитини, уникатиме гендерних стереотипів. Необхідно перейти до школи компетентностей (поінформованість, обізнаність).

Освітній процес базуватиметься на заохоченні і підтримці обдарованих дітей, запровадження сучасних методик навчання і виховання, створення міської олімпіадної школи, надання допомоги дітям у підготовці до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін, участі в творчих та інтелектуальних конкурсах, залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності, популяризація здобутків, поширення досвіду роботи педагогічних працівників.

Вчителі допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. Буде впроваджуватися педагогіка партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу. Учитель зможе готувати власні авторські навчальні програми, обирати підручники, методи, стратегії, засоби навчання. Серед методів навчання застосовуватимуть: ігри, соціальні, дослідницькі проекти, експерименти, групові завдання.

Система освітніх послуг включатиме інклюзивну освіту, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права навчатися за місцем проживання, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами, зокрема дитини з особливостями психофізичного розвитку, в умовах загальноосвітнього закладу.

Інклюзивне навчання забезпечує доступ до освіти дітей з особливими потребами у загальноосвітніх школах за рахунок застосування методів навчання, що враховують індивідуальні особливості таких дітей. В основу інклюзивної освіти покладена ідеологія, яка виключає будь-яку дискримінацію дітей; забезпечує рівноцінне ставлення до всіх людей, але створює спеціальні умови для дітей з особливими потребами.

В інклюзивних класах діти з особливими потребами включені в освітній процес. Вони освоюють основи незалежного життя, засвоюють нові форми поведінки, спілкування, взаємодії, вчать виявляти активність, ініціативу, свідомо робити вибір, досягати згоди у розв'язанні проблем, приймати самостійні рішення.

Велика увага приділятиметься культурному розвитку дитини, формуванню художнього смаку, розвитку артистизму і розкриттю творчого потенціалу учнів. В центрі раннього розвитку дитина знаходитиметься в атмосфері доброзичливості і партнерства між дітьми та викладачами, а невимушеність навчання та індивідуальний підхід допоможе дітям адаптуватися в суспільстві, вчитиме комунікабельності, розвиватиме особистісні характеристики, що стане у пригоді в подальшому житті. Дуже важливо створювати відповідні платформи освітнього та культурного простору – артпростори та майданчики. Це творчий та навчальний простір для батьків та дітей, простір їхньої взаємодії, пізнання один одного, створення єдності, гармонії, взаєморозуміння. Це також тренінговий центр, де будуть проводитися семінари, тренінги, практикуми, майстер-класи, клубні зустрічі.

Бібліотека також має стати сучасним артпростором. Головними складовими успішної роботи сучасної бібліотеки є необхідність бути інформаційно-культурним центром, вільним публічним простором для реалізації ідей та ініціатив, а також плідна співпраця з партнерами бібліотеки, налагодження зв'язків з громадою і владою.

Оперативна ціль	Завдання / проект
С.1.1. Створення комфортного освітнього простору на принципах Нової Української школи	1. Створення опорної школи: матеріально-технічне забезпечення опорної школи та філіалів, закупівля шкільних автобусів 2. Матеріально-технічне забезпечення шкіл громади 3. Забезпечення Інтернетом, комп'ютеризація та інформатизація закладів освіти 3. Активізація участі батьків та створення постійно діючого батьківського лекторію для батьківської громади 4. Навчання й виховання академічно здібних та обдарованих дітей на базі позашкільної освіти
С.1.2. Розбудова сучасних клубних закладів та розвиток культурних цінностей	1. Проведення ремонтних робіт будівель клубних закладів в сільській місцевості: капітальний ремонт будинків культури в с. Бунчуківка, с. Курячівка, с. Нещеретове, с. Попівка та інші 2. Належне матеріально-технічне забезпечення закладів культури 3. Розвиток самодіяльності, народного фольклору та відтворення народних традицій 4. Створення Тренінгових центрів на базі клубних закладів та арт-просторів розвитку особистості
С.1.3. Новітня бібліотека	1. Облаштування бібліотек, як сучасного, креативного та комфортного простору для жителів громади 2. Забезпечення доступності та корисності ресурсів та послуг бібліотек, доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн 3. Підтримка та збереження фонду знань та інформаційного потенціалу для нинішніх і майбутніх поколінь 4. Створення сучасної медіатеки
С.1.4. Інклюзивна освіта	1. Пристосування шкільних приміщень до потреб дітей з особливими потребами 2. Здійснення адаптацій та модифікацій навчально виховного процесу 3. Здійснення процесу оцінки та розробки індивідуального навчального плану 4. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної школи 5. Налагодження партнерських стосунків з родинами 6. Формування позитивного ставлення до дітей з особливостями психофізичного розвитку

Стратегічна ціль С.3. Здорова громада та здоровий спосіб життя

Система охорони здоров'я перебуває у власності району. Перший крок, який необхідно здійснити Білокуракинській об'єднаній територіальній громаді – це прийняти у власність із спільної власності територіальних громад району об'єкти первинної медицини.

Необхідно забезпечити ці заклади кваліфікованими фахівцями. Для залучення таких спеціалістів до роботи у сільській місцевості необхідно встановити систему стимулів, зокрема забезпечення працівників житлом і службовим транспортом, можливостями для отримання освіти та підвищення кваліфікації.

Основними напрямками розвитку охорони здоров'я в громаді:

- максимальне наближення медичного обслуговування до населення, створення умов для проведення у сільській місцевості щорічних виїзних прийомів лікарями-спеціалістами;
- обладнання закладів Інтернетом, щоб медперсонал міг зв'язатись в будь-який момент, в тому числі за допомогою відеозв'язку;
- впровадження сучасних технологій з медичного обслуговування у сільській місцевості, зокрема з використанням засобів телемедицини, особливо коли відстань є критичним чинником для надання допомоги;
- розвиток транспортної інфраструктури, створення умов для застосування автомобільних спеціальних санітарних транспортних засобів, у тому числі обладнаних реанімаційними засобами, для надання медичної допомоги у сільській місцевості.

Профілактика захворювань – це створення сприятливих умов для занять різноманітними формами оздоровлення, фізичною культурою і видами спорту як учнів, так і учителів, викладачів навчальних закладів так і батьків. Для цього необхідно залучення дітей, учнівської молоді до регулярних занять фізичної культурою, спортом, організація і проведення масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, змагань.

Створення спортивних клубів, оздоровчих центрів передбачає мобілізацію молоді навколо проведення спортивних, просвітницьких заходів, інформування та підвищення рівня обізнаності населення, жінок і чоловіків, молоді про соціальні та інші захворювання та їх профілактику.

Сприяння реалізації творчого потенціалу молодої людини в інтересах становлення й самореалізації її особистості, формування морально-правової культури та профілактики негативних явищ в молодіжному середовищі можливе за умов реалізації молодіжних ініціатив здорового способу життя.

Необхідно об'єднати зусилля системи закладів охорони здоров'я Білокуракинської об'єднаної громади, громадських організацій та соціальних служб в справі формування свідомого підходу жінок до репродуктивного здоров'я. Проведення різних форм заходів просвітницької роботи в старостинських округах із залученням до цієї роботи працівників медицини, освіти, культури з метою формування у жінок сільської громади відповідального ставлення до свого здоров'я, донести до них необхідну інформацію щодо важливості своєчасного проходження медоглядів. Проаналізувати роботу лікувально-профілактичних закладів, що надають жінкам громади акушерсько-гінекологічну допомогу з метою оптимізації медичного обслуговування дівчаток-підлітків ще до вступу в репродуктивний період життя та профілактики захворювань жінки-матері.

Оперативна ціль	Завдання / проект
С.2.1.Розбудова мережі сучасних амбулаторіїв та ФАПів	1. Капітальний ремонт будівель та систем опалення ФАПів 2. Укомплектування або доукомплектування закладів охорони здоров'я необхідним медичним обладнанням і стартовим набором ліків: електрокардіографи, сухожарові шафи, бактерицидні опромінювачі, інгалятори (небулайзери) 3. Забезпечення медичних працівників службовим автомобілем, житлом 4. Здійснення заходів із навчання медичних і фармацевтичних працівників 5. Обладнання закладів охорони здоров'я швидкісним інтернетом та сучасними технологіями з використанням засобів телемедицини 6. Інформувати населення про нові можливості по профілактиці та лікуванні захворювань
С.2.2.Здоровий спосіб життя, профілактика соціальних захворювань	1. Закупівля та встановлення вуличних спортивних тренажерів в селах громади: Нещеретове, Курячівка, Шапарівка, Коноплянівка, Луб'янка та інших населених пунктах громади 2. Організація спортивних майданчиків для розвитку різноманітних спортивних дисциплін та занять з фізичної культури: смт. Білокуракине, вул. Підгірна, село Паньківка та в інших населених пунктах громади 3. Просвітницька кампанія серед населення щодо здорового способу життя та сучасні підходи і методи профілактики та попередження захворювань 4. Реалізація молодіжних ініціатив щодо здорового способу життя, молодіжних акцій, флешмобів, нових видів спорту
С.2.3.Розбудова мережі сучасних спортивних закладів та споруд	1. Реконструкція стадіону БРКУ ФСК «Здоров'я» за адресою: вул Історична 32-б, смт Білокуракине 2. Реконструкція адміністративної будівлі для створення сучасного комплексу з метою надання спортивно-оздоровчих послуг за адресою пл. Т.Шевченка 4, смт. Білокуракине 3. Вдосконалення спортивного розвитку та самореалізації дітей, молоді, населення середнього та пенсійного віку в селищі Білокуракине 4. Поліпшення матеріально-технічної бази Білокуракинської дитячо-юнацької спортивної школи з метою покращення надання фізкультурно-оздоровчих послуг мешканцям Білокуракинської об'єднаної територіальної громади в тому числі людям з обмеженими фізичними можливостями та ВПО

Стратегічна ціль С.4. Громада задоволення особливих потреб та розширення можливостей жінок в системі управління громадою

Профіль Білокуракинської ОТГ, підготовлений в рамках дослідження ПРООН та ООН Жінки, зазначає, що збройний конфлікт та економічна криза загострюють ґендерні розбіжності та нерівності, а також непропорційно впливають на жінок. Серед основних потреб жінок виокремлюються: медична допомога, працевлаштування, дозвілля та відпочинок, захист законних прав, захист від домашнього насильства, рівна оплата праці.

Серед основних причин насильства називаються зловживання алкоголем, безробіття, поширеність ґендерних стереотипів та відсутність мобільних груп соціально-психологічної підтримки.

Зокрема, жінки з числа ВПО «стикаються з підвищеною вразливістю до різних форм насильства під час конфлікту, включаючи приниження, образи, залякування, шантаж, словесні загрози, фізичне насильство» тощо.

Жінки загалом мають обмежений доступ до економічних ресурсів, що збільшує ризик бідності, дискримінації та ґендерного насильства. Зазначається, що, хоча жінки складають більшість населення громад, лише 35% працевлаштованих у смт. Білокуракине і 41% - у Шапарівці - жінки. Лише 1/2 власників малого бізнесу є жінками у смт. Білокуракине.

Крім того, очевидна професійна ґендерна сегрегація на ринку праці: 84% жінок працюють у освітніх, медичних закладах, соціальних службах, магазинах, перукарнях тощо, натомість,

чоловіки в основному працюють у силових структурах (поліції, прокуратурі), комунальних підприємствах бізнесі, а також операторами машин, водіями, електриками.

Профіль містить інформацію про недостатню кількість дитячих садків, через що 117, тобто 28%, дітей дошкільного віку не відвідують дитячі садки, про потребу у більшій кількості місць для відпочинку та дозвілля молоді та дітей, обмежений доступ до Інтернету, відсутність ігрових майданчиків і парків, а також про обмежені можливості займатися спортом, зокрема, у Шапарівці. Це дає можливість зробити опосередкований висновок про недостатній рівень забезпечення можливостей збалансування професійних та домашніх обов'язків і розширення можливостей участі жінок у суспільно-політичному житті громади.

Крім того, у громаді відсутні інформаційно-просвітницькі заходи, спрямовані на подолання ґендерних стереотипів (наприклад, заходи з підвищення обізнаності жінок про свої права та механізми їх захисту, навчальні заходи для представників правоохоронних органів щодо запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі та ґендерно-зумовленого насильства тощо).

Результати опитування ключових представників громади загалом свідчать про недостатню міру інтеграції ґендерно-чутливого підходу до надання публічних та адміністративних послуг, а також у роботу структурних підрозділів ОМС.

У громаді не запроваджено збір ґендерно-чутливих даних щодо ринку праці (зайнятості жінок/ чоловіків, обсягів заробітної плати, кількості МСП, створених жінками тощо), що унеможлиблює здійснення ґендерного аналізу та інтеграції його результатів до стратегічних та операційних документів.

Громаді необхідно розпочати роботу, щодо розробки та впровадження дизайну інтегрованих соціальних послуг, розробки місцевих планів надання соціальних послуг. Надавати підтримку, супровід та навчання дистанційно та на робочому місці для спеціалістів соціальної сфери з метою підтримки змін у структурах управління, впровадження плану дій, розробки нових соціальних послуг та ресурсів для їх фінансування; впровадження ведення випадку та міжвідомчої взаємодії;

Крім того, у громаді відсутні програми підтримки та реабілітації для ВПО і учасників АТО та центри соціально- психологічної допомоги для вразливих груп, що, ймовірно, є однією з причин випадків домашнього насильства та ґендерно-зумовленого насильства щодо жінок.

Залучення вразливих груп населення до активного суспільного життя через доступність інфраструктури та послуг та розширення можливостей до самореалізації та зайнятості – також основне завдання об'єднаної громади.

Оперативна ціль	Завдання / проект
С.4.1. Створення «Єдиного соціального вікна»	<ol style="list-style-type: none">1. Вибір приміщення для роботи Єдиного соціального вікна2. Ремонт приміщення та обладнання робочих місць3. Розробка та затвердження виконкомом селищної ради Регламенту та Положення Центру надання соціальних послуг «Прозорий офіс»4. Затвердження Переліку послуг, які надаються у Центрі, затверджується рішенням виконавчого комітету селищної ради5. Впровадження автоматизованого документообігу6. Забезпечення інформування суб'єктів звернень про вимоги та порядок надання послуг у сфері соціальної політики, розробка інформаційних карток7. Надавати до інших державних органів підприємств, установ та організацій відомості, необхідні для надання послуг суб'єктам звернення, в тому числі з використанням інформаційно-технологічної та комунікаційної інфраструктури8. Отримувати від інших державних органів, підприємств, установ та організацій документи й інформацію, необхідні для надання послуг суб'єктам звернення відповідно до затвердженого Переліку послуг, які надаються у Центрі9. Забезпечувати захист інформації, доступ до якої обмежено відповідно до чинного законодавства України, а також дотримуватися режиму обробки, використання та збереження персональних даних при наданні послуги10. Впровадження плану дій, розробки нових соціальних послуг та ресурсів

Оперативна ціль	Завдання / проект
	для їх фінансування; впровадження ведення випадку та міжвідомчої взаємодії;
С.4.2. Створення умов для реалізації творчих здібностей людей із інвалідністю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення креативного простору на базі ГО «Святителя Луки» 2. Створення благодійної мережі «Один за всіх і всі за одного» 3. Проведення виставок творчих робіт учасників проекту «Соціальні майстерні». 4. Проведення тренінгів на тему «Толерантність» в навчальних закладах із демонстрацією творчих робіт учасників проекту соціальні майстерні. 5. Залучення учасників соціальних майстерень до виконання замовлень на сувенірну продукцію для гостей громади 6. Облаштування сенсорної розвиваючої кімнати для дітей із інвалідністю 7. Впроваджено систему раннього втручання: підготовлено фахівців – психологів, дефектологів, реабітологів
С.4.3. Платформа взаємодопомоги з питань профілактики та протидії гендерно – зумовленому насильству	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення Центру протидії гендерно-зумовленому насильству 2. Проведення тренінгів 3. Показ соціальних відео-фільмів 4. Створення мобільної групи реагування на ситуації насилля (особливо щодо жінок та дітей) у складі двох соціальних працівників та одного психолога 5. Створення міжвідомчої координаційної ради з питань гендерно-зумовленого насильства за участі поліції, районного управління соціального захисту, районного відділу спорту та молоді
С.4.4. Жінки – агенти змін	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ефективна діяльність груп самопомоги в населених пунктах громади, створених в рамках компоненту Українського Жіночого Фонду «Мобілізація ресурсів громади задля розширення можливостей в Луганській та Донецькій областях» 2. Реалізація проектів жіночих ініціатив 3. Освіта жінок: захист прав людини, лідерство, проектний менеджмент 4. Інтеграція жінок ВПО у суспільне життя громади 5. Сприяння жіночому підприємництву
С.4.5. Гендерно-орієнтоване бюджетування та планування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення гендерного аналізу розвитку громади 2. Розробка гендерно-орієнтованого бюджету 3. Розробка програми соціально-економічного розвитку громади із використанням гендерно-орієнтованих показників 4. Залучення міжнародних донорських організацій до впровадження інноваційних методик гендерно-орієнтованого бюджетування та планування 5. Освітні та просвітницькі заходи для працівників ОМС з питань гендерно-орієнтованого бюджетування та планування
D.4.6. Рівний доступ до правосуддя, у тому числі вразливих груп населення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посилення інституційної спроможності організацій представників громадянського суспільства, органів місцевого самоврядування у сфері надання населенню якісних та доступних послуг правового характеру, у тому числі у сфері правового захисту прав вразливих груп населення 2. Надання експертної підтримки розвитку та/або вирішення проблем вразливих груп, у тому числі через судовий захист та поширення такого досвіду. 3. Підтримка системної співпраці з органами місцевого самоврядування щодо поширення кращого досвіду зі створення та підтримки у громадах моделей надання безоплатної первинної правової допомоги згідно з положеннями Закону України «Про безоплатну правову допомогу», «Типового положення про установу з надання первинної правової допомоги» та «Порядку та критеріїв залучення органами місцевого самоврядування суб'єктів приватного права»; 4. Стаціонарне, виїзне та дистанційне надання первинної правової допомоги, реєстрація та облік наданих послуг, публічне звітування на базі стандартів якості надання первинної правової допомоги, розроблених Мережею правового розвитку. 5. Постійна й активна співпраця з організаціями-учасницями ГС «Мережа правового простору» та іншими провайдерами правової допомоги у висвітленні діяльності установ, які надають первинну правову допомогу, збору та систематизації інформації про надану безоплатну правову

Оперативна ціль	Завдання / проект
	допомогу, застосування інноваційних технологій при наданні такої допомоги.

4.4. Стратегічний напрям D. Гостинна громада комфортного відпочинку, туризму та активного дозвілля

Стратегічний напрямок D. «Гостинна громада комфортного відпочинку, туризму та активного дозвілля» було сформульовано на засіданні Робочої групи 03 жовтня 2017 року.

Для визначення ключових проблем даного стратегічного напрямку, Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Профіль громади, розроблений Українським Жіночим Фондом в рамках реалізації спільного з ООН компоненту «Мобілізація громад задля розширення можливостей Луганської та Донецької областей»;
3. Профіль громади підготовлений в рамках дослідження ПРООН;
4. Аналітичний звіт підготовлений на основі фокус-групового соціологічного дослідження проведеного 25.01.2017 року за сприяння проекту «Верховенство права та відновлення правосуддя у постраждалих від конфлікту громадах України» (ROL), що фінансується Урядом Королівства Нідерланди, Європейським Союзом та Програмою Розвитку ООН (UNDP)
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування
6. Міські та регіональні галузеві програми

За результатами обговорень та досліджень члени Робочої групи зі стратегічного планування погодилися, що для мешканців населених пунктів громади занадто мала кількість дитячих майданчиків та відсутність на їх території будь-яких атракціонів для дітей вбачається досить суттєвою проблемою.

В деяких населених пунктах відсутні приміщення клубу, виділені окремі кімнати для дітей та облаштовані тенісними та більярдними столами в адміністративних будівлях. Однак, через відсутність опалення в кімнатах для молоді можливості використовувати їх за призначенням в зимовий період немає.

В деяких населених пунктах відсутні актові зали для проведення публічних заходів культурно-дозвільного спрямування.

В багатьох населених пунктах приміщення будинків культури також не опалюється і діти вимушені проводити свій вільний час вдома.

В населених пунктах не вистачає спортивних приміщень та обладнання, а функціонуючих спортивних секцій мало. В селах відсутні стадіони та молодіжні комплекси розваг та спорту з тренажерним залом.

Відсутній дротовий оптоволоконний Інтернет, що має стати додатковим джерелом інформації, необхідної для розвитку молоді.

В багатьох населених пунктах не проводяться дискотеки, фестивалі, святкування через відсутність музичної апаратури в будинках культури.

Відсутні зони рекреації та відпочинку, сквери, парки, алеї.

В результаті проведеного аналізу Профілю громади, результатів фокус-групового дослідження та SWOT - аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку С. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективне врядування.

- Недостатність зон рекреації та дозвілля;
- не розвинута сфера розваг для дітей та дорослих;
- низький рівень проведення культурних та дозвільних заходів;
- недостатня кількість дитячих та спортивних майданчиків;
- відсутні стадіони в сільських населених пунктах;
- недостатня кількість спортивних приміщень та обладнання;
- заклади культури не опалюються;
- відсутній швидкісний Інтернет та Wi-Fi зони;
- відсутні «зелені садиби»;
- не створені туристичні маршрути;
- не розвиваються народні ремесла ;
- відсутні місця збору та проведення масових заходів в селах громади

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- створення паркових зон відпочинку та дозвілля;
- створення Wi-Fi зон;
- започаткування брендів фестивалів для залучення туристів у громаду;
- створення арт- просторів під відкритим небом із залученням громади та проведення широкомасштабних публічних заходів культурного та дозвільного спрямування;
- розвиток народних промисел та ремесл;
- відтворення народних традицій та проведення культурно-мистецьких заходів;
- розвиток народного фольклору;
- створення туристичних маршрутів на базі 7 чудес світу;
- створення туристичної інфраструктури через мережу «зелених садиб»;
- розвиток творчих колективів та аматорства;
- створення мережі дитячих майданчиків

Стратегічні та оперативні цілі до даного стратегічного напрямку були сформульовані під час засідання Робочої групи зі стратегічного планування 12 жовтня 2017 року.

Напрямок розвитку D. Громада ефективного врядування, рівного доступу та розширення можливостей

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку D. Громада ефективного врядування, рівного доступу та розширення можливостей

Стратегічна ціль D 1. Рекреація та активний відпочинок

Ця стратегічна ціль включила в себе завдання по створенню умов для комфортного відпочинку та проведення дозвілля населенням всієї об'єднаної громади.

Перш за все, облаштування зон відпочинку та приведення в належний стан парків та скверів громади, де людина може відпочинити посидівши на лавочці, або подихати свіжим повітрям після робочого дня в затишку зелених насаджень та насолодитися запахом квітів на клумбах.

По – друге, облаштування дитячих майданчиків, де молоді мами або сім'ї можуть погуляти з дітьми, а діти розвиватися через рух ті ігри на спорудах дитячого майданчику.

По-третє, облаштування місць масштабного збору людей під відкритим небом. Обладнання площ літніми сценами, підведення енергопостачання та створення креативного простору розвитку особистості. Створення таких арт-просторів стане основою проведення масштабних публічних заходів, в тому числі культурного та дозвільного спрямування.

Якісна інфраструктура дозвілля та відпочинку залучатиме туристів із інших регіонів, які можуть задовольняти фізичні, психічні і духовні потреби відновлювального характеру. До дозвілля можна віднести також такі види занять, як читання, перегляд телепередач, відвідування кінотеатрів, театрів, концертів, спілкування з друзями, заняття спортом, розваги, відвідування виставок та фестивалів, прогулянки, ігри, пасивний відпочинок і т. ін.

Відсутність інформаційних і комунікаційних систем інформування туристського ринку про громаду, відсутність готелю, відсутність історичного бренду громади, низький рівень забезпечення курортно-рекреаційними ресурсами, відсутність вело інфраструктури, активної ярмаркової діяльності та брендових подій в громаді значно знижує якість дозвілля та відпочинку та притік туристів у громаду.

Оперативна ціль	Завдання / проект
D.1.1. Створення паркових зон відпочинку та дозвілля із доступом людей з інвалідністю	1. Створення зони відпочинку «FRESH BREATH» в парку імені Т.Шевченка (сmt. Білокуракине) 1.1. Виготовлення проектно-кошторисної документації по реконструкції селищного парку 1.2. Встановлення дитячого ігрового комплексу 1.3. Встановлення декоративних кованих лавок 1.4. Встановлення урн для сміття 1.5. Урочисте відкриття зони відпочинку 1.6. Висвітлення інформації на сайті Білокуракинської селищної ради, в інтернеті, через ЗМІ, а саме КП «Редакція газети «Життя Білокуракинщини» 2. Облаштування паркових зон, шляхом встановлення декоративних кованих лавок та урн в селах громади (с. Луб'янка) 3. Створення WI-FI зони
D.1.2. Створення арт-простору під відкритим небом в селах громади	1. Створення відкритого мистецького простору «Open scene», шляхом придбання збірної сцени для проведення культурно-масових заходів в сmt. Білокуракине 2. Створення арт-простору під відкритим небом для покращення якості життя ВПО та приймаючої громади «МАТАЯ» (мама + тато + я) в с. Неццетове 3. Облаштування місць збору громади під відкритим небом по селах громади: встановлення літньої сцени, підведення енергоспоживання, асфальтування площі тощо
D.1.3. Розвиток мережі дитячих майданчиків	1. Облаштування зони відпочинку, шляхом встановлення дитячого ігрового комплексу та декоративних кованих лавок в парку імені Т.Шевченка сmt. Білокуракине 2. Встановлення дитячих майданчиків у кожному населеному пункті громади

Стратегічна ціль D 2. Створення майстерні народних ремесел та збереження культурної спадщини

В рамках даної стратегічної цілі громада має перетворитися на Школу народних ремесел та стати основою задоволення потреб усіх категорій громадян, а саме учнівської молоді, працездатного населення та людей похилого віку громади в додатковій самореалізації за інтересами, розвитку громадянської активності підростаючого покоління.

Для цього необхідно створити майстерні традиційних народних ремесел на базі ініціативних людей - майстрів, які володіють відповідними навичками і готові передавати знання на постійній основі у вигляді майстер-класів, семінарів та тренінгів. Це можуть бути такі види, як декоративний розпис, вишивання, лозоплетіння, плетіння з рогозу і соломи, писанкарства, бісероплетіння, біокераміки, керамічної іграшки, гончарства, різьблення по дереву, ліпнина із глини, виготовлення мотанок та інше.

Заняття народними ремеслами на постійній основі стане основою збереження культури, побуту, звичаїв, обрядів українського народу та розширить цю сферу впливу на всю громаду та прилеглі громади Луганщина через активну промоційну діяльність, а саме: проведення конкурсів, свят, виставок.

Системна та широка майстерня народних ремесел Білокуракинщини стане основою залучення у громаду туристів під час масштабних ярмаркових заходів.

Традиційними можуть стати фестивалі «Білокуракинський сувенір», «Білокуракинська мозаїка народних ремесел», мистецький ярмарок «7 чудес Білокуракинщини» з декоративно-прикладного мистецтва та народних ремесел.

Оперативна ціль	Завдання / проект
D.2.1. Створення майстерні народних ремесел	1. Створення ініціативної групи майстрів – аматорів з декоративного розпису, вишивання, лозоплетіння, плетіння з рогозу і соломи, писанкарства, гончарства, різьблення по дереву, ліпнини із глини 2. Набір груп для навчання молоді та бажаючих навичкам народних ремесел за профілем

Оперативна ціль	Завдання / проект
	3. Організація роботи майстерень в індивідуальних садибах майстрів 4. Розробка проектів на розгляд міжнародних донорських організацій, фандрайзинг
D.2.2. Започаткування брендового Фестивалю громади	1. Започаткування та проведення брендового Фестивалю «7 чудес Білокуракинщини» 2. Друк промоційних матеріалів 3. Організація виставки сувенірів та продукції майстерні народних ремесел 4. Організація в рамках Фестивалю маршрутів до 7 чудес Білокуракинщини
D.2.3. Розбудова екскурсійних маршрутів до 7 чудес Білокуракинщини	1. Експертиза джерельної бази культурно-історичних пам'яток Білокуракинщини 2. Створення реєстру культурно-історичних об'єктів, у тому числі 7 чудес Білокуракинщини 3. Відео та фото зйомка культурно-історичних об'єктів 4. Складання супровідних текстів до культурно-історичних пам'яток 5. Створення нових туристичних маршрутів, зокрема екологічних до 7 чудес Білокуракинщини 6. Візуалізація об'єктів на карті з нанесенням на неї туристичних маршрутів 7. Видання промоційної продукції
D.2.4. Проведення культурних заходів, присвячених історії краю та видатним Білокуракинцям	1. Проведення козацьких змагань та забав, відтворення історичних традицій 3. Відтворення домашньої української кухні, виготовлення страв та проведення свят 4. Проведення фестивалів-ярмарків «Білокуракинщина гарбузова», Білокуракинщина медова» 5. Проведення культурних вечорів, присвячених видатним Білокуракинцям

Стратегічна ціль D 3. Розвиток туризму

Сільський туризм і його різновидність агротуризм може стати для Білокуракинської об'єднаної територіальної громади формою диверсифікації сільського господарства. Це дозволить зберегти природне та культурне середовище, підтримати добробут місцевої громади та надавати туристам харчів з місцевих продуктів.

Сільський туризм — це форма проведення вільного часу у вигляді стаціонарного відпочинку, вивчення традицій місцевості і культури, можливості стати учасником реконструкції відповідних історичних подій, святкування тощо. Тому ця форма діяльності відкриває перед громадою нові можливості організації додаткових послуг, що включають екотуристичні програми: кінні та велосипедні прогулянки, маршрути по знакованих історичних стежках, природничі подорожі, збирання ягід та грибів.

Для цього в громаді наявні річки: Біла, Козинка, Суха Козинка, Борова, водосховище «Наливне», водойма «Самсонівська заводь», ставки в с. Бунчуківка, с. Кисилівка та в с. Грицаївка;

На території громади наявні 6 об'єктів природно-заповідного фонду району місцевого значення: 2 заказники, 1 геологічна і 1 ботанічна пам'ятка природи, а саме: Самсонівська заводь — ландшафтний заказник площею 310 га; Велика долина — ботанічний заказник площею 6 га; Олександропільська ботанічна пам'ятка природи місцевого значення площею 40 га; Кисилівські оголення — геологічна пам'ятка природи площею 5 га.

На території громади наявний лісовий фонд (змішані та хвойні ліси), в якому багатий рослинний і тваринний світ.

Основою сільського туризму має стати сільська оселя, яка є базою для ночівлі та харчування екотуристів. Стимулювання процесу розвитку сфери сільського туризму, збільшення туристичних потоків і надходжень до селищного бюджету можливе за рахунок створення сільських зелених садіб, які можуть надавати послугу клієнту: туристично приваблива місцевість - природне середовище зі сприятливим кліматом, унікальними красвидами; історико-культурні об'єкти, традиції та звичаї даної місцевості; інфраструктура як надійна

база розміщення туристів - гастрономічна складова, транспортні засоби. Неабияке значення має суспільний імідж місцевості, а також сприятливі ціни.

Ще одним напрямком туризму є подієвий туризм. Організація фестивальних подій, які сприяють популяризації культурно-етнічних особливостей Білокуракинщини та розкритті особливостей етнічних груп, що населяють цю територію.

Безпосередня особиста участь у фестивальному дійстві є одним з найбільш дієвих та привабливих чинників, які впливають на вибір туристів подорожі до Білокуракинщини. Участь у фестивалях, ярмарках, народних гуляннях, інших святкуваннях дає можливість пізнати багато цікавого з життя місцевого населення, ближче познайомитися із унікальною культурою та звичаями, придбати автентичні речі декоративно-ужиткового мистецтва, виготовлені безпосередньо місцевими умільцями, споживати екологічно чисті продукти та скуштувати місцеві страви, які є традиційними для того чи іншого села чи громади в цілому.

Оперативна ціль	Завдання / проект
D.3.1. Сприяння розвитку мережі зелених садиб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація зеленої садиби: ремонт гостьових кімнат, меблювання та оснащення побутовою технікою. 2. Вступ в Союз сприяння розвитку сільського зеленого туризму 3. Тарифоутворення: знижки для пенсіонерів, працівників бюджетної сфери, підлітків, безоплатні послуги для дітей дошкільного віку, проживання в міжсезоння дешевше. 4. Організація консультацій пасічником: про бджіл, про лікування бджолиними продуктами, продаж меду прямо із сотами. 5. Організація народних ансамблів, винних турів, катання на човнах по ставках
D.3.2. Розвиток народного фольклору та відтворення народних традицій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення мистецьких фестивалів хорових і фольклорних колективів 2. Закупівля історичного козацького одягу 3. Організація музею історії та культури сіл 4. Проведення вечорниць, народних обрядів, фестин 5. Оздоровчі сауни з фіточаями, зимові розваги з катанням на санях
D.3.3. Розвиток подієвого туризму на підставі історичних культурних традицій із залученням туристів із інших регіонів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція історичних подій 2. Організація народних гулянь та фольклорних фестивалів 3. Проведення культурних заходів із презентацією історичних традицій побуту, ремесл, свят, національної кухні 4. Організація виступів місцевих народних колективів, музик 5. Організація карнавалів, свята, церемоній, спортивних змагань або природних явищ (багаття)

5. Узгодження основних положень Стратегії з іншими стратегічними документами території

Оновлена Стратегія економічного і соціального розвитку Луганської області на період до 2020 року (далі – Стратегія) надає перспективне бачення розвитку області. З урахуванням принципів партнерства, реалістичності та прозорості було розроблено систему стратегічних цілей (4), оперативних цілей (10) та завдань (33), що забезпечують міцну основу для подальшої роботи.

Стратегією визначено такі основні напрями розвитку:

1. відновлення критичної інфраструктури та послуг;
2. підвищення спроможності місцевої влади в умовах децентралізації та інформатизації;
3. економічне відновлення та сталий розвиток;

створення сприятливих умов для життя та розбудова миру.

Розроблення Стратегії було ініційовано Головою Луганської обласної державної адміністрації. Організаційний та методологічний супровід забезпечено проектом ПРООН «Економічне і соціальне відновлення Донбасу», що фінансується урядом Японії, та Агентством стійкого розвитку Луганського регіону.

У процесі розроблення Стратегії враховано Цілі Сталого Розвитку, затверджені 25 вересня 2015 року на Саміті ООН зі сталого розвитку та прийняття Порядку денного розвитку після 2015 року (підсумковим документом «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» визначено 17 цілей та 169 завдань).

Протягом 2016 року у відкритому процесі оновлення Стратегії взяли участь 67 працівники організацій та установ, науковці, представники бізнес-спільноти, громадських організацій ЗМІ тощо.

Стратегічні напрями, визначені Стратегією розвитку Білокуракинської селищної об'єднаної територіальної громади, сформовано відповідно до цілей Стратегії розвитку Луганської області.

Впровадження та реалізація Стратегії розвитку Білокуракинської селищної об'єднаної територіальної громади сприятиме виконанню Стратегії розвитку Луганської області та забезпечить: покращення якості життя кожного члена суспільства, стабільне зростання людського капіталу, підвищення конкурентоспроможності економіки громади та розвиток інфраструктури підтримки бізнесу, розвиток нових місцевих і регіональних продуктів та послуг, зокрема у сфері рекреації та туризму, покращення стану навколишнього середовища.

Внаслідок ефективної місцевої політики громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства.

Існуючі виробництва на території громади модернізуються та збільшують обсяги виробництва промислової продукції. Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.

Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу. Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.

Проекти розвитку громади активізують економічне життя на сільських територіях, формуючи «якірні точки» економічного зростання, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу тощо.

Активне залучення державних субвенції та коштів з ДФРР разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді.

Стратегічні Цілі Стратегії розвитку Луганської області

1. Відновлення критичної інфраструктури та послуг

2. Підвищення спроможності місцевої влади в умовах децентралізації та інформатизації

3. Економічне відновлення та перехід до сталого розвитку

4. Створення сприятливих умов для життя та побудова миру

Стратегічні напрями Стратегії розвитку Білокуракинської ОТГ

A. Розвиток екологічно дружнього бізнесу та залучення інвестицій

B. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

C. Цілісний гуманітарний простір громади та ефективного врядування

D. Гостинна громада комфортного відпочинку, туризму та активного дозвілля

Стратегія розвитку Луганської області

Стратегія розвитку Білокуракинської ОТГ

1.1. Відновлення і розбудова якісної інфраструктури та забезпечення її стабільного функціонування
1.2. Відновлення та розбудова систем надання якісних і доступних державних та муніципальних послуг

A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу
A.2. Підтримка сільськогоспвиробників та сільгосппереробки
A.3. Підтримка несільськогосподарських видів діяльності та залучення інвестицій

2.1. Створення та посилення об'єднаних територіальних громад
2.2. Посилення спроможності громад у питаннях управління комунальним майном
2.3. Посилення спроможності громад у сфері надання якісних послуг населенню

B.1. Енергоефективне управління та інфраструктура
B.2. Чисте довкілля – якісний благоустрій
B.3. Громадська безпека території громади

3.1. Підвищення стійкості регіональної економіки та перехід до її сталого зростання
3.2. Покращання стану навколишнього природного середовища

C.1. Ефективне врядування – якісні послуги
C.2. Креативний освітній та культурний простір
C.3. Здорова громада
C.3. Громада задоволення особливих потреб та розширення можливостей

4.1. Підвищення рівня особистої та суспільної безпеки
4.2. Створення умов для реалізації принципу верховенства права, гендерної рівності та забезпечення захисту прав людини
4.3. Збереження та поширення історичних і культурних надбань

D.1. Рекреація та активний відпочинок
D.2. Створення майстерні народних ремесел та збереження культурної спадщини
D.3. Розвиток туризму

6. Моніторинг і впровадження Стратегії

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості впровадження та моніторингу реалізації Стратегії розвитку Білокуракинської селищної об'єднаної територіальної громади. У Стратегії в окремому розділі описано систему моніторингу її виконання та систему індикаторів (результатів) впровадження. Наскільки успішним виявиться реалізація Стратегії залежатиме від позитивних економічних та інших змін, що впливають на досягнення цілей.

У роботі над розробкою Стратегії брали участь жінки та чоловіки: представники бізнесу, органу місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання та довіру до нього з боку громади.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити систему моніторингу її реалізації. Така система має включати Орган з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії та Документ – Положення про систему моніторингу впровадження Стратегії.

Забезпечення реалізації – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі впровадження Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений за принципом гендерної збалансованості з представників органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (селищний голова та його заступники, керівники управлінь та відділів виконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян). Питання впровадження проектів і заходів Стратегії мають належати виключно до компетенції Комітету з управління впровадженням. Саме Комітет управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються наступні завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, виконання стратегічних та оперативних цілей, надання інформації для корегування цілей;
- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів.

Система індикаторів моніторингу виконання Стратегії

Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення: Бачення; напрямів розвитку; Стратегічних. Оперативних цілей. Можна обмежитись розробкою індикаторів досягнення Стратегічних цілей.

Рівні моніторингу:

1. Ефективність впровадження окремого проекту
2. Рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей
3. Ступінь просування за стратегічними напрямками розвитку
4. Стан розвитку громади – досягнення стратегічного бачення

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного завдання проектах; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з корегування та змін до Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проектами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;
- депутатами міської ради;

- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та особами (мешканцями).

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проектів, коригування та актуалізація Стратегії при необхідності, з огляду на зміну ситуації, оскільки одні проекти будуть завершені, а деякі замінені іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку ОТГ, повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання залишалися актуальними і реалізовувалися. Комітет збирається з встановленою періодичністю (але не менше одного разу на півроку) для оцінки досягнутих результатів та коригування запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на розгляд селищної ради.

Показники оцінки реалізації Стратегії

(індикатори досягнення результату)

Загальні показники	
1.	Обсяги фактичних доходів селищного бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
2.	Обсяги фактичних видатків селищного бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
3.	Середня місячна заробітна плата (розмежовані за статтю дані)
4.	Обсяг інвестицій в основний капітал
5.	Загальний обсяг експорту
6.	Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям А	
1.	Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку громади на душу населення
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції на душу населення
3.	Частка промислової продукції, виробленої малими підприємствами в загальному обсязі
4.	Кількість новостворених робочих місць на підприємствах громади на рік (розмежовані за статтю дані)
5.	Кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. осіб населення
6.	Кількість проведених заходів за участю визначеного кола виробників, кооперативів, фермерів
7.	Обсяг залучених коштів МТД в сферу економіки, МСП громади
Стратегічний напрям В	
1.	Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів
2.	Економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів
3.	Обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені громадою
4.	Обсяги коштів залучених населенням в рамках «теплих кредитів»
5.	Зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення
6.	Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища
7.	Кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям С	
8.	Динаміка чисельності населення громади за рік
9.	Природний приріст/скорочення населення (розмежовані за статтю дані)
10.	Рівень безробіття

11.	Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів
12.	Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах громади
13.	% вступу випускників шкіл громади до ВНЗ (розмежовані за статтю дані)
14.	Кількість спортивних споруд та об'єктів введених в експлуатацію
15.	Кількість громадян, охоплених спортивними секціями (розмежовані за статтю дані)
16.	Кількість змагань усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці спортивних секцій громади
17.	Кількість заходів з попередження злочинності серед неповнолітніх проведених у навчальних закладах освіти
18.	Відсоток безробітних жінок до загальної кількості безробітних в громаді
19.	Кількість реалізованих бізнес-проектів ВПО
20.	Кількість виявлених випадків гендерно-зумовленого насильства
21.	Кількість реалізованих жіночих ініціатив
22.	Кількість проектів громадських організацій, підтриманих в рамках МТД
23.	Кількість учасників вразливих груп в публічних заходах громади
Стратегічний напрям D	
24.	Кількість відвідувачів з інших регіонів України (розмежовані за статтю дані)
25.	Кількість туристів на рік (розмежовані за статтю дані)
26.	Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань і т.п.) на рік
27.	Кількість конкурсів та фестивалів усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці творчих колективів громади

Методологія актуалізації Стратегії

При всій різноманітності моделей та методів стратегічного планування, вони мають три великі блоки, притаманні будь-якому проектному циклу: аналіз – планування – впровадження, для яких, за необхідністю, завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні.

Під час актуалізації Стратегії розвитку Білокуракинської об'єднаної територіальної громади (Стратегія) та Плану її реалізації використано методологію, яка складається з **6 логічних етапів**: 1) Організація роботи зі стратегічного планування; 2) Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади; 3) Актуалізація місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади; 4) Актуалізація планів дій (Плану реалізації Стратегії); 5) Громадське обговорення та ухвалення актуалізованих Стратегії та Плану її реалізації; 6) Моніторинг та впровадження Стратегії.

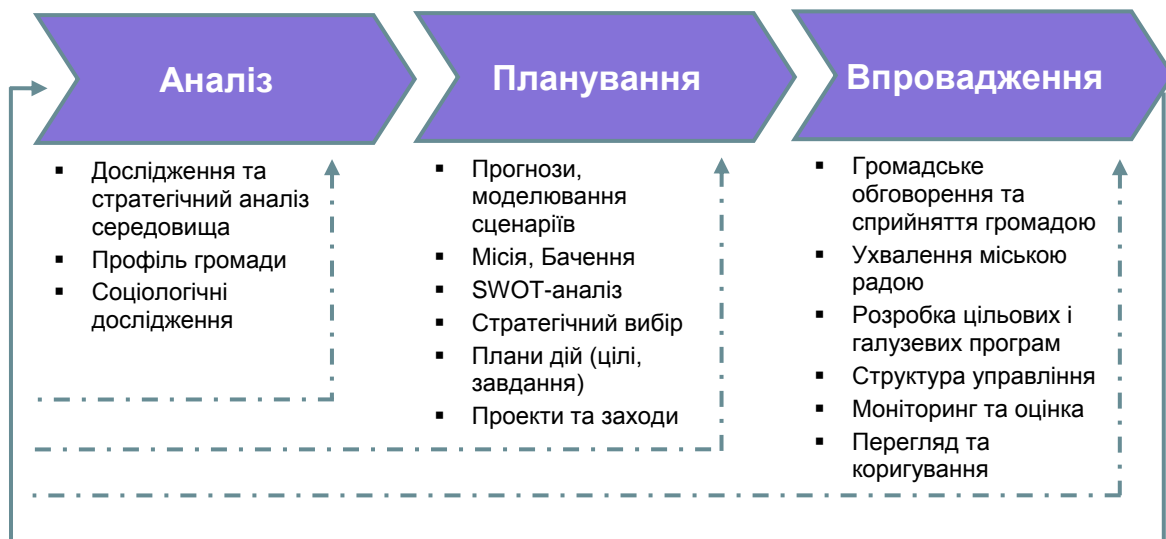

Рис. 1. Схема процесу актуалізації Стратегії

Етап 1: Організація роботи зі стратегічного планування

Робоча група зі стратегічного планування (РГ)

Рішенням виконкому селищної ради визначено групу осіб, яких було запрошено до роботи над актуалізацією Стратегії і які ухвалювали всі рішення, необхідні для розвитку громади. Саме на засіданнях Робочої групи були презентовані, обговорювались усі напрями роботи та ухвалювались відповідні рішення. Склад РГ сформований із: (1) органи місцевого самоврядування (представники селищної ради і її виконавчих органів), (2) приватні компанії (фермери, приватні підприємці) (3) громадські організації. Важливим є включення до складу РГ представників організацій, які опікуються питаннями гендерної рівності і охорони довкілля. Створення саме такого типу партнерства стає вагомим чинником, який підвищує якість та цінність кінцевих матеріалів і зміцнює ймовірність того, що проекти, які включено до Стратегії будуть впроваджені, а цілі, визначені у Стратегії будуть реалізовані.

Графік проведення робіт зі стратегічного планування

Графік актуалізації Стратегії став головним інструментом управління процесом планування. Графік розроблявся виходячи з потреб РГ і працівників органів місцевого самоврядування для забезпечення вчасної реалізації усіх етапів виконання робіт зі стратегічного планування.

Етап 2: Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади

Профіль (Паспорт) громади

Інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади має бути базовий документ, що є аналітично-описовою частиною Стратегії. Аналітично-описова частина має назву Профіль громади та розміщується у Додатку до Стратегії. В Профілі громади виконаний аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади. Для аналізу необхідно бачити стійкі тенденції, отже доцільна наявність показників не менше ніж за 5 років. Після кількісного аналізу були сформульовані якісні висновки. Цей документ став відправним пунктом для членів Робочої групи при обговоренні і досягненні консенсусу щодо критичних проблем, які стоять перед їхньою громадою. Аналітичні матеріали Профілю громади також використовувалися в аналізі SWOT.

Проведення опитування думки представників громадськості і бізнесу

Дослідження думки представників місцевого бізнесу та жителів громади стало обов'язковим елементом аналізу середовища в процесі стратегічного планування. Зібрана інформація зведена до єдиного документу, який відображає консолідовану думку представників органів місцевого самоврядування, ділових кіл та громадськості громади. Корисним стало проведення опитування щодо ставлення підприємців до планів, напрямів розвитку, пріоритетних галузей економіки та бажання співпрацювати в рамках роботи над зміцненням місцевої економіки.

Розробка SWOT-аналізу

Зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей, що визначаються зовнішнім щодо громади середовищем та внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади, забезпечують визначення основних проблем розвитку територіальної громади. Добре розуміння цих чотирьох аспектів ситуації в громаді допомагає точніше спрямувати планування заходів з прискорення розвитку громади на максимально можливе використання сильних сторін, виправлення слабких сторін, використання наявних можливостей та усунення загроз. SWOT-аналіз проводився в цілому по громаді та розрізі визначених пріоритетних напрямів розвитку та відібраних галузей місцевої економіки. Знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників розвитку громади, стали одним з важливих ресурсів для подальшого аналізу стану розвитку громади.

Етап 3: Актуалізація місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади

Складання стратегічного бачення та місії

Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища територіальної громади та актуалізація Бачення виконувалися паралельно, що забезпечило відображення в Стратегії очікувань основних зацікавлених сторін. На практиці, процес стратегічного планування Робочою групою починався із актуалізації Місії та Бачення бажаного стану територіальної громади або соціально-економічної системи у майбутньому. Бачення бажаного майбутнього територіальної громади – це образ, що має оволодіти всією громадою і надихати її. Місія територіальної громади – це причина появи, основне призначення та сенс її існування, сукупність унікальних історичних і сучасних особливостей та конкурентних переваг громади, які у неї вже є, та які громада хотіла б зберегти для подальшого власного розвитку або здобути у свідомому процесі свого розвитку. Бачення майбутнього і Місія територіальної громади були ретельно розглянуті й затверджені РГ, а також донесені до всіх громадян громади.

Згода щодо напрямів розвитку та пріоритетів

Після відповідного аналізу, на засіданні РГ обговорювалися аналітичні матеріали та їх результати. На цьому засіданні досягався консенсус щодо актуалізації пріоритетів розвитку та головних секторів виробництва, що є визначальними для громади. Бажана «траєкторія» розвитку, що мала привести громаду до Бачення, складалася з низки стратегічних напрямів розвитку, які мали повністю відповідати не тільки Баченню розвитку і Місії територіальної громади, але й базувались на проведеному аналізі її розвитку та перевагах, ресурсах і визначальних можливостях.

Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем або реалізації можливостей. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизувався у стратегічних і оперативних цілях.

Етап 4: Актуалізація планів дій (Плану реалізації Стратегії)

На наступному етапі стратегічного планування за кожним з визначених напрямів розвитку розроблялися стратегічні (загальні) цілі, на основі яких потім формулювалися цілі нижчого порядку – оперативні цілі.

Стратегічні цілі виходили зі стратегічного Бачення і стратегічних напрямів та утворювали рамки, в яких приймалися рішення щодо конкретних цілей та заходів. Сукупність стратегічних цілей відповідала конкретному стратегічному напрямку.

Оперативні цілі показували, як необхідно проводити зміни та визначати стратегічні цілі кількісно, показували терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи.

Рис. 2. Схема побудови Стратегії

За кожною оперативною ціллю розроблялася низка проектів, що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату необхідно досягти, хто є відповідальним за реалізацію даного проекту, хто є виконавцем та співвиконавцем конкретного заходу, який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити та з яких джерел їх можна отримати для реалізації даного проекту.

План дій / План реалізації Стратегії презентувався перед членами РГ, яка його затвердила.

Етап 5: Громадське обговорення та ухвалення актуалізованих Стратегії та Плану її реалізації

Склавши Стратегію розвитку включно з Планом моніторингу виконання, РГ ініціювала проведення громадських слухань. Після проведення громадського обговорення допрацьовані проекти документів подавалися на розгляд і ухвалення селищній раді в якості політики об'єднаної територіальної громади.

Етап 6: Моніторинг та впровадження Стратегії

Управління впровадженням Стратегії повинно складатися з двох частин. Перша політична складова декларує бажання досягти цілі, ухвалювати рішення та розподіляти повноваження щодо виконання завдань. У другій частині повинно йтися про виконавчі органи, які виконуватимуть проекти.

Система моніторингу має включати: орган з моніторингу (необхідно створювати з врахуванням особливостей територіальної громади); документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії (у Стратегії є окремий розділ з описанням системи моніторингу її впровадження); систему індикаторів (результатів) виконання Стратегії (кількісні та якісні показники / індикатори).

Визначення органів, відповідальних за реалізацію Стратегії

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити орган / інституцію, яка би займалась її впровадженням. Забезпечення впровадження – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі виконання проектів та заходів Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений з представників органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості. Ця група добре організованих професіоналів уособлює політичну волю реалізувати заплановані зміни.

Система індикаторів оцінки ефективності впровадження Стратегії

У системі стратегічного планування моніторинг та оцінка є заключним етапом розробки Стратегії та здійснюються протягом усього періоду її впровадження. Інструментом моніторингу є система комплексних показників (індикаторів), які відображають як ефективність виконання конкретних завдань, так і засвідчують їхню релевантність стратегічним цілям Стратегії розвитку громади.

Система моніторингу ефективності виконання Стратегії передбачає багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів.